လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ

အင်္ဂပူမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၅ - ၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်

(မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁
စကားချီး ၄
လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ် ၆

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ် ၇

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု ၇
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ၉
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ ၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ
(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ
(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ ၁၂
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု
(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၆
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉
၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၀

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၆
၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၈
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၂၉
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၂
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်း များ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၈
ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၂

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၇၈

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၉

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အထိ ငါးနှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ကျေးရွာ သူ/သားများ ပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံ ဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် အင်္ဂပူမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာတိုးတက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ယခင်ကာလ များက စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများဖြင့် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင် ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကိုမသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြ ရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါ မှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး ကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူပြီး ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက်သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများနှင့် အတူတကွ ချိတ်ဆက်လုပ် ဆောင်ရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာ နားလည် သိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခု ရေးဆွဲထားသော အစီအစဉ်သည် လက်ရှိကာလအတွင်း ရရှိသည့် အချက်အလက်များ ကိုသာ အားပြုထားသော်လည်း နောင်ကာလများတွင် ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်း အချက်အလက် များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းများသည် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်ပြီးစီးမှု၊ ပေါ်ပေါက်လာမည့် အခက်အခဲများ၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို အခြေအနေကာလအပေါ် မူတည်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားရန်လည်း လိုအပ်နေပါမည်။

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်း ဆောင် ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ အင်္ဂပူမြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန၊ အင်္ဂပူမြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့်အစိုးရဌာနများ၏

အကြံပြုချက်များ၊ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤစီမံကိန်းတွင် အပိုင်း(၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့် ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိက ဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

ဒီဇင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ
အင်္ဂပူမြို့နယ်

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်

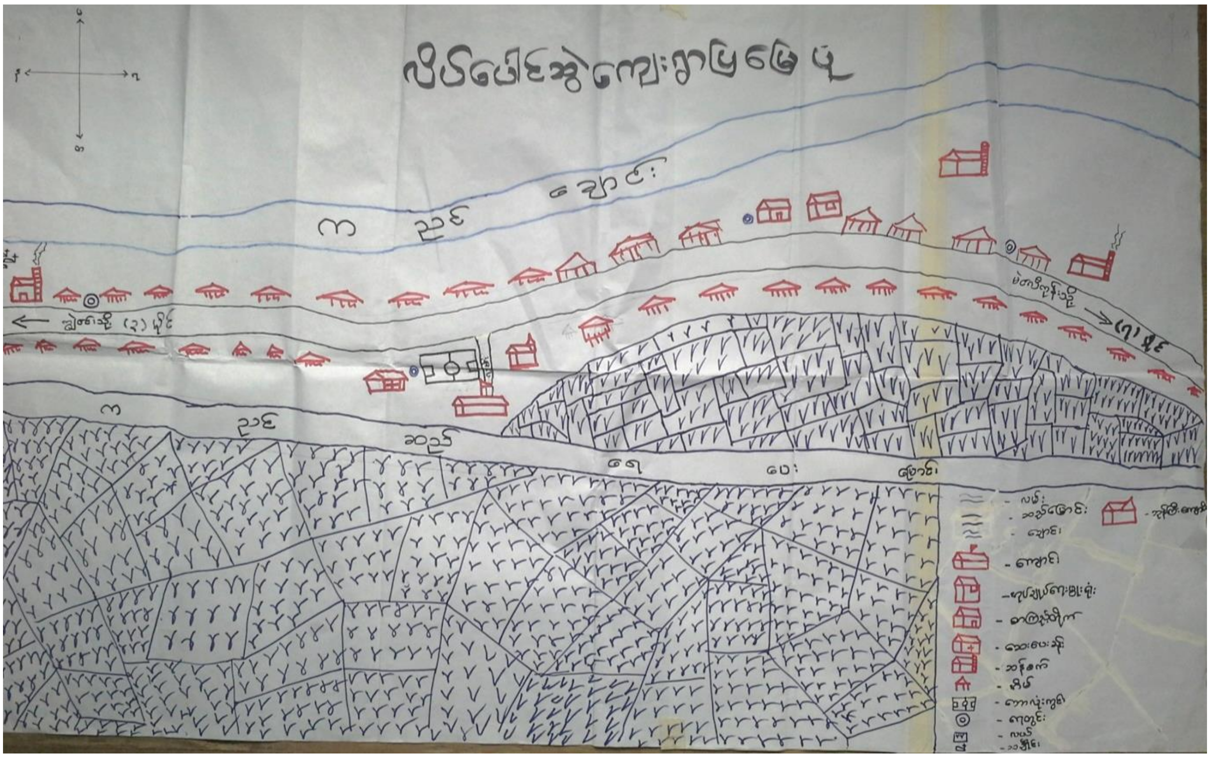

ရည်ညွှန်း - လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၊ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာအုပ်စု၊အင်္ဂပူမြို့နယ်တွင်ပြုလုပ်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှရယူသည်။ (၂၀၁၅ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉-၂၀ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည်အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း များ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန်ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေး စားချေးငွေ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း များအနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင် ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင် နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရရှိနိုင်မည့်အကူအညီများကို အခြေခံကာဦးစားပေးစီမံချက်များချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့် သည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့်ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့်စီမံချက်များကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဟင်္သာတခရိုင်အတွင်းတည်ရှိ၍ (၆၂၈.၂) စတုရန်းမိုင်၊ ဧကအားဖြင့် ၄၀၂၀၄၇ ဧကကျယ်ဝန်းသော မြို့နယ်တစ်မြို့နယ် ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂပူမြို့သည် မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၇ ဒီဂရီ ၇၃ မိနစ်နှင့် ၁၈ ဒီဂရီ ၃၁ မိနစ်အကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၀ ဒီဂရီ ၄၈ မိနစ်နှင့် ၉၅ ဒီဂရီ ၄၇ မိနစ်အကြားတွင် တည်ရှိပါသည်။ အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် အရှေ့ဘက်တွင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး မိုးညိုမြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ် ထိစပ်လျှက်ရှိပြီး တောင်ဘက်တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဟင်္သာတမြို့နယ်နှင့် နယ်နိမိတ် ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။ အနောက်ဘက်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် ဂွမြို့နယ်နှင့် မြောက်ဘက်တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မြန်အောင်မြို့နယ်တို့နှင့် နယ်နိမိတ်ချင်း ထိစပ်လျှက်ရှိပါသည်။

အင်္ဂပူမြို့နယ်သည် မိုးများသော မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် တည်ရှိပါသည်။ အမြင့်ဆုံး အပူချိန်မှာ ဧပြီလတွင် ၃၇.၆ ℃ ရှိပြီး အနိမ့်ဆုံးအပူချိန်မှာ ဇန်နဝါရီလတွင် ၁၄.၅ ℃ ဖြစ်ပါသည်။ (၁၀)နှစ်တာကာလအတွင်း တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရွာရက် (၁၂၇.၅) ရက်ရှိပြီး ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်မှာ (၁၂၀.၈)လက်မ ဖြစ်ပါသည်။ မိုးအများဆုံး ရွာသွန်းသောလမှာ ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လတို့ ဖြစ်ပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ရွာနံဘေးတွင် ကညင်ချောင်းစီးဆင်းလျှက် ရှိပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာသည် မယ်ဇလီကုန်း-ပြည်တော်သာကုန်း-ကျွန်းပင်ဆိပ်-ရာဖြူပင်ဆိပ်-အိုင်ကလော-စမ်းရွာကွင်း-ရွှေနိုင်ဝ-နတ်စင်ကုန်း-ထုံးဝ-သရက်တော-လိပ်ပေါင်ဆွဲ (၇) မိုင်အရှည် ကျေးလက်လမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ မယ်ဇလီကုန်းမြို့နှင့် (၇) မိုင်၊ အင်္ဂပူမြို့နှင့် (၁၂.၅) မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာ အုပ်စုများမှာ ကျဲဇင်း၊ သပြေပင်၊ ကျောင်းကွင်း စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ကြို့ပင်ကျေးရွာသည် လယ်လုပ်ငန်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို အဓိကလုပ်ကိုင်သော ကျေးရွာလည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင်ဓာတ်သတ္တုဆိုင်ရာ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ ထွက်ရှိမှု မရှိပါ။ သို့သော်လည်း ကညင်ချောင်းတွင်းမှ လမ်းခင်းရန် အနည်ကျကျောက်နုတ်များကို တစ်ကျင်းလျှင် အလုပ်သမားခ (၆,၀၀၀) ကျပ်ဖြင့် ငှားရမ်း၍ ပေါများစွာ ထုတ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်းကလည်း ကျေးရွာအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ ဝင်ငွေတိုးစေမည့် အခြေအနေလည်း ဖြစ်ပါသည်။ လင်းနေမြစ်၊ သက်ရင်းကြီး၊ ဆင်တုံးမနွယ်၊ ဘုမ္မရာဇာ၊ ဒန္တသုခ စသည့် ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပါသော ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ ပေါက်ရောက်သည့် ကျေးရွာလည်း ဖြစ်ပါသည်။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

လိပ်ပေါင်ဆွဲ ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေပေါင်း (၁၈၇) အိမ်ရှိပြီး၊ လူဦးရေ စုစုပေါင်း (၅၉၉) ဦး ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၃.၂) ဦးနှုန်း ရှိသောကြောင့် ကျေးလက်အိမ်ထောင်စု၏ အမျိုးသား အဆင့် ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၅) ဦးနှုန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် လျော့နည်းမှု ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အသက် (၁၅ နှစ် မှ ၆၀ နှစ်) အထိ အလုပ်လုပ်နိုင်သော လူဦးရေမှာ (၇၃.၄၆) % ရှိသောကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်များအဖြစ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့မှု ပေးနိုင်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ဥစ္စာဓနအဆင့်ခွဲခြားမှု နည်းလမ်းအရ အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု (၃) စုရှိပြီး လယ်/ကိုင်း (၁၂) ဧက အထက်နှင့် တိုက်အိမ်၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း၊ လယ်ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများအပြင် မော်တော် ဆိုင်ကယ်များ၊ ဆန်စက် စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။

အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၁၃) အိမ်၊ (၆.၉၅%) ရှိပြီး လယ်/ကိုင်း(၅-၁၂) ဧကကြားနှင့် တိုက်အိမ်/ပျဉ်ကာ၊ သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း၊ လယ်ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများအပြင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ ဆန်စက် စသည်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြသည်။ အများစုမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ သမဝါယမအဖွဲ့မှ ချေးငွေယူထားကြသူများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာအတွင်းတွင် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ အများစုဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများ၏ (၉၁.၄၄) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်မှာ လယ်/ကိုင်း (၅) ဧကအောက် ပိုင်ဆိုင်ကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး အများစုမှာ မြေယာပိုင်ဆိုင်သူများ မဟုတ်ပဲ တစ်နှစ်ဝင်ငွေနည်းပါးစွာ ရရှိသူများလည်း ဖြစ်သည်။ ရင်းနှီးငွေ မလုံလောက်ကြသူများဖြစ်ပြီး အများစုမှာ ဝမ်းစာရေးအတွက် လယ်/ကိုင်း ပိုင်ရှင်များထံမှ လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ အတိုးဖြင့် ချေးငှားခြင်းစသည်ဖြင့် အကြွေးမကင်းသူများဖြစ်ကြသည်။ စပါးထုတ်လုပ်မှုမှာ ကျေးရွာရှိလူဦးရေအတွက် ထောက်ပံ့မှုပေးနိုင်သော်လည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှုကလည်း ဤကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့် အတား တစ်ခုလည်း ဖြစ်သည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ဆင်းရဲနွမ်းပါးသော အိမ်ထောင်စု (၁၇၁) စု ရှိသည့်အနက် (၁၁၆) အိမ်ထောင်စု မှာ (၃) လ အောက်ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်ပြီး၊ (၄၀) အိမ်ထောင်စုမှာ (၃) လနှင့် (၅) လအထိ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ (၁၅) အိမ်ထောင်စု မှာ (၆) လ မှ (၁၂) လအထိ ချေးငှားခြင်းမပြုဘဲ ထမင်းပုံမှန်/နပ်မှန်အောင် စားသောက်နိုင်သည်ကို စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု ဆန်းစစ်ချက် ရလဒ်အရ သိရပါသည်။ ၎င်းတို့သည် လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူ

ခြင်း၊ ခေါက်ပြန်ပေး အကြွေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခဖြင့် ဝယ်ယူခြင်း၊ အခြားဒေသများသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်သူတို့ထံမှ ပြန်ပို့ငွေတို့ဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် ဖြေရှင်းနေကြရပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသည်အခြားမိသားစုများ၏ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင်သာအများအားဖြင့် မှီခိုအားထားရသည်ဖြစ်ရာ ဘေးအန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့် ကြုံတွေ့ရပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ ထို့ပြင်ရေကြီးမှု သည် ကျေးရွာ၏ အနိမ့်ပိုင်းနှင့် ကညင်ချောင်းဘေးတွင် နေထိုင်သော လယ်သမား မိသားစုများ၏ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းဖြစ်သည့် လယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့် လူနေအိမ်များတွင်ထိခိုက်နိုင်သဖြင့်ပြန်လည် ထူထောင် ရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာအတွင်း ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းတစ်ခန်းရှိပါသည်။ အသေးစားကျန်းမာရေး နှင့်ဆိုင်သောဆေးဝါးများကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆေးခန်းများနှင့် ကုန်စုံ ဆိုင်များတွင် ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစား ကျန်းမာရေးအတွက်ကား မယ်ဇလီကုန်းနှင့် အင်္ဂပူမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးဆိုင်များတွင် ရနိုင်ပါသည်။ကျေးရွာအတွက် သောက်သုံးရေ လုံလောက်မှု ရှိသော်လည်း ရေများ မှာ သံဓာတ်ပါဝင်မှု မြင့်မားပါသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာပြုလုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် စာတတ်မြောက်မှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ (၉၉) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျောင်းသား (၉၀) ဦးရှိပြီး ကျေးရွာအုပ်စု အတွင်းရှိ ရွာ (၁၂) ရွာအပြင် ပတ်ဝန်းကျင် ကျောင်းကွင်း၊ ကွဲဇင်း၊ ဘန့်ဘွေးကုန်း စသည့် ကျေးရွာ အုပ်စုများမှ ကျောင်းသူ/သားများပါ လာရောက် ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျောင်းသားအများစု မှာ ခြေလျင်လာသူများနှင့် စက်ဘီးဖြင့် လာကြပါသည်။

အဖွဲ့ဝင်(၁၇)ဦးပါဝင်သော ကျောင်းကော်မတီသည်ကျောင်းပြုပြင်ခြင်း၊ ကျောင်းသား/သူ များအား ပညာရည်ချွန် ဆုပေးပွဲများ၊ ထူးချွန် ဆရာ၊ ဆရာမများအား ဂုဏ်ပြုပွဲများ၊ ကျောင်းအား ကစားပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်း၊ မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်ခြင်းစသည့်ကျောင်းတိုးတက်ရေး ကိစ္စရပ်များကိုဆောင်ရွက်သောကြောင့် ပညာရေးအတွက် အခက်အခဲများမရှိ လုပ်ဆောင်နေနိုင်ပါ သည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း (လယ်၊ တောင်ယာ၊ ကိုင်း)နှင့် လယ်ကျပန်းဖြစ်ပြီး၊ လယ်လုပ်ကိုင်ကြသူမှာ (၅၇) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု၏ (၃၀.၄၈) ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။ ဆန်စက်လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူ(၃)ဦးရှိပြီး ထင်းခုတ်/ဝါးခုတ် ရောင်းချသော အိမ်ထောင်စု (၁၀)စု၊ ပရိဘောဂ လုပ်ကိုင် သူ (၃)စု၊ ဆံသကျွမ်းကျင်သူ(၅) စုနှင့် ကုန်စုံဆိုင် ရောင်းချသည့်အိမ်ထောင်စု(၆) စုရှိကြပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေစုစုပေါင်းမှာ (၄၄၀) ဦး ဖြစ်ပြီး ကျား (၂၀၀) ဦးနှင့်မ(၂၄၀)ဦး ရှိသောကြောင့်အမျိုးသမီး လုပ်သားအင်အားက အနည်းငယ် ပိုပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စာတတ်မြောက်မှုတွင်လည်း ပညာရေးအဆင့်အလိုက်တွင် အမျိုးသမီးဦးရေမှာ ပိုမို များပြားပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးကြီးအဖွဲ့၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့တို့တွင် အမျိုးသမီးများသာလျှင် ဦးဆောင်ပါဝင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့်များတွင်မူ အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အားနည်းနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာအထောက်အကူ ပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏သာရေးနာရေးကိစ္စရပ်များ၊ ရပ်မိရပ်ဖနှင့် ဂေါပကအဖွဲ့သည် ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားများ ပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ကျေးရွာသန့်ရှင်းရေး၊ စည်ပင်သာယာရေးကိစ္စရပ်များကို ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကျောင်းကော်မတီမှ ကျောင်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် ပညာရေးမြှင့်တင်သည့် လုပ်ငန်းများ၊ အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှ အမျိုးသမီးများနှင့် ဆက်နွယ်သော လုပ်ငန်းများ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြု ကော်မတီသည် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းစသည်ဖြင့် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ရည်ရွယ်ချက်များအလျောက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများရှိပါသည်။အဖွဲ့အချင်းချင်းကြား ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှု ရှိပါသည်။ စာရင်းဇယား မှတ်တမ်းမှတ်ရာ ထားရှိမှုမှာလည်း အသင့်တင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် စာရေးတို့မှ စာရင်းဇယားများကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဦးဆောင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းပါဝင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် မိုးစပါး၊ ဆောင်းစပါးနှင့် မြေပဲကို အဓိကအားထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ဆောင်းစပါးစိုက်ပျိုးမှုသည် မိုးစပါးထက် အကျိုးအမြတ် ပိုမိုဖြစ်ထွန်းသော်လည်း ထွက်ရှိလာသော စပါးများအား အကြွေးပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ရန် အမြန်ရောင်းချရခြင်းကြောင့် တောင်သူများ တွက်ခြေကိုက်မှု နည်းပါးကြပါသည်။ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးရာတွင် ကညင်ဆည်မှ ပေးလွှတ်သောရေကို ရေလွှတ်မြောင်းမကြီး မှတဆင့် ဖောက်ယူ၍ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ကိုင်းမြေများတွင်မြေပဲစိုက်ပျိုးသော တောင်သူများသည် မြေပဲမှ အဓိက အကျိုးအမြတ် မရ

ရှိပဲ မြေပဲကြားတွင် ကြားသီးနှံအဖြစ်ထည့်သွင်းထားသည့် ပဲကြီး၊ ပဲလွလောက် စသည်တို့မှ အကျိုးအမြတ်ကို မျှော်မှန်း စိုက်ပျိုးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းအပြင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းနှုန်းဖြင့် အများဆုံး (၁၀) ဧကအတွက် တစ်ဆယ်သိန်းအထိ ထုတ်ချေးပေးသည့်အတွက် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အပေါ်များစွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများသည် သမဝါယမအသင်း အစုအဖွဲ့မှလည်း တစ်ဦးလျှင် (၂၅၀,၀၀၀) ကျပ်အထိ ချေးယူနိုင်သဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးကို ချေးယူခွင့် ရရှိထားသည့် ကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်ခန့်မှ စတင်၍ ကြွက်များ ကျရောက်ဖျက်ဆီးမှု ရှိလာခဲ့ပြီး စပါးနှင့် ပဲ နှစ်မျိုးစလုံးတွင် ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ ဇန်နဝါရီ ပထမပတ်သည် ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးရန်အတွက်ရေစတင် လွှတ်သင့်သည့်ရက်များဖြစ်သည်ဟု ဆွေးနွေးသုံးသပ်ကြပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုတစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုနှင့် ပက်သက်သော ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာမသိခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု ရှိပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေး အနည်းငယ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲ မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားသော မိသားစု (၁၁) ဦးသာ ရှိသည်

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရစီးပွားရေး လုပ်ငန်းအနေဖြင့် အစိုးရဝန်ထမ်း၊ ဆံညှပ်၊ စက်ချုပ်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ လက်သမား၊ ဆန်စက်၊ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ၊ မုန့်လုပ်ရောင်းခြင်း၊ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်၊ ပျိုးနှုတ်၊ မြေပဲနှုတ်၊ မြေပဲဆွတ်၊ မြက်ရိတ်နှင့်အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို အဓိက လုပ်ကိုင်စားသောက်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ အများအပြားပင်ရှိ၍ ကုန်ကြမ်းများ (ခရမ်းချဉ်သီး၊ မြေပဲ) ရှိသော်လည်း ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်နိုင်မှု မရှိခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ မရှိခြင်း၊ ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း၊ နည်းလမ်းပြသမည့် ဦးဆောင်သူ (သို့) အဖွဲ့မရှိခြင်း၊ လုပ်အားခ ကြိုယူကြရခြင်း၊ စုငွေစုဆောင်းနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အကြွေးသံသရာတွင် နစ်မြုပ် နေကြရသည်။ ကျပန်းလုပ်သားများအနေဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရရှိရန် ယခုလက်ရှိအချိန်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း အပေါ်တွင်သာ မှီခိုနေရပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ဟောင်ကောင်ကြက်ခြေနီအဖွဲ့မှ လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် သင်တန်းများ ပေးထားပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့မှ သိရှိရပါသည်။ မယ်ဇလီကုန်းမြို့တွင် ရဲစခန်းတည်ရှိ၍ ဒေသလုံခြုံရေးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံးထုတ်ချေးငွေမှာ(၁,၀၀၀,၀၀၀)ကျပ်ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့်ကာလမှာ(၇)လဖြစ်သည်။ ထို့အပြင်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်အချိန်ကျလာပါက သီးနှံများကို စိတ်ကြိုက်ဈေးနှုန်းမရရှိဘဲရောင်းချရခြင်း၊ အခြားမှငွေတိုးဖြင့်ယူ၍ ရောင်းချရခြင်း စသည့် အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည်ထုတ်ချေးမည်ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာအသုံးချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့်အစီအစဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့၏ပုံစံမှာ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်မှသာ ထုတ်ချေးနိုင်သည်။အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀)ကျပ်စုရသည်။ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းသာ ငွေထုတ်ချေးခွင့် ရရှိကြပါသေးသည်။ ငွေပမာဏမှာတစ်ဦးလျှင်ပထမအကြိမ်တွင်(၁၀၀,၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ ယခင်က (၁.၅၀) ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး ယခုအခါတွင် (၁.၁၅) ကျပ်နှုန်းအဖြစ် အတိုးနှုန်း လျှော့ချထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ချေးငွေကာလမှာ (၆) လဖြစ်ပါသည်။ ယခုလက်ရှိတွင် တစ်ဦးလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသူမှာ (၄၅) ဦး ရှိ၍ (၃၅၀,၀၀၀) ကျပ် နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသူမှာ (၁၃၅) ဦး ရှိပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းရှိပြီးကျေးရွာအုပ်စု အတွင်းရှိ ရွာ (၁၂) ရွာအပြင် ပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာအုပ်စုများမှ ကျောင်းသူ/ ကျောင်းသားများပါ လာရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် မူလတန်းအဆင့် ပညာသင်ကြားနေသူ (၄၅) ဦး၊ အလယ်တန်းအဆင့် (၁၃) ဦး၊ အထက်တန်းအဆင့်တွင် (၁၉) ဦးနှင့် ပုသိမ်တက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်နေသူများမှာ (၁၃) ဦး ရှိပါသည်။ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီးအပါအဝင်စုစုပေါင်း (၂၀) ဦး ရှိပါသည်။ တပည့်-ဆရာ အချိုးအားဖြင့် (၂၇) ဖြစ်ပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင်ကျောင်းဆောင်လေးဆောင်ရှိသည့်အနက် ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ၁၂၀–x၃၀–x ၁၅–သစ်သားတစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်မှာ ကြံ့ခိုင်မှုနည်းနေပြီး ဟောင်းနွမ်းနေ၍အမြန်ပြုပြင်ရန် (သို့) အသစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။ ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ၉၀–x၂၄–x၁၅ တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်မှာ အုတ် ပတ်ကား၊ သွပ်မိုး ဖြစ်ပြီး ပြတင်းပေါက်များ တပ်ဆင်ရန်နှင့် ကွန်ကရစ်အခင်း ခင်းရန် လိုအပ်နေပါသည်။တိုးတက်လာသော ကျောင်းသား အရေအတွက်ကြောင့် အိမ်သာ (၆) ခန်းထပ်မံ ဆောက်လုပ်မှသာ လုံလောက်နိုင်ပါမည်။ ရုံးခန်းအတွက် ဗီဒို (၂) လုံး၊ ကျောင်းစာကြည့်တိုက် အတွက် ဗီဒို (၂) လုံး၊ စားပွဲ (၂) လုံး၊ ကုလားထိုင် (၁၀) လုံး၊ နှင့် စာရေးစာဖတ်ခုံ (၅၀) စုံခန့် ထပ်မံ ဖြည့်တင်းရန် လိုအပ်နေပါ သေးသည်။

ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် သောက်သုံးရေကို ကျောင်းအတွင်းရှိ လက်နှိပ်တုံကင် (၂)လုံးမှ ရယူသုံးစွဲပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် သိပ္ပံဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပေးနိုင်မည့် ဆရာ/ဆရာမ မရှိခြင်းကြောင့် ကျေးရွာမှ ကျောင်းသူ/သားများမှာ သိပ္ပံဘာသာတွဲ နှင့် ဝိပ္ပံဘာသာတွဲကို ယူခွင့်မရှိတော့ပဲ ဝိဇ္ဇာဘာသာတွဲကိုသာ သင်ယူခွင့် ရရှိသောကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသောကြောင့် ကျောင်းသားမိဘများမှာ သားသမီးများ၏ အနာဂတ်အတွက် အားရကျေနပ်စရာ မရှိကြောင်း သုံးသပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာမှ ထူးချွန်ကျောင်းသားများ ပေါ်ထွက်လာစေရန်အတွက် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သိပ္ပံဘာသာရပ်သင် ဆရာ/ဆရာမများ အမြန်ဆုံး ရရှိနိုင်ရန် အကူအညီ ပေးစေလိုကြောင်း ဆွေးနွေးကြပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ အဓိက ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ရှိပါသည်။အသေးစားကျန်းမာရေး နှင့်ဆိုင်သောဆေးဝါးများကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆေးခန်းများနှင့် ကုန်စုံဆိုင်များတွင်ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစား ကျန်းမာရေးအတွက်ကား မယ်ဇလီကုန်းနှင့် အင်္ဂပူမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးဆိုင်များတွင်ရနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ အခါအားလျော်စွာဖွင့်လှစ်သော ကျန်းမာရေးလုပ်သားသင်တန်း များသို့လည်းတက်ရောက်လိုကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကိုလည်း အခါအားလျော်စွာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိများ တိုးတက်လာမည်ဟု သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြ ပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် သောက်ရေအတွက် အုတ်ရေတွင်း (၂) တွင်းရှိပြီး၊ အိမ်ထောင်စု အများစုမှာ လက်နှိပ်တုံကင်များဖြင့် သောက်သုံးရေကိုရရှိပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ထူးခြားချက်မှာ လက်နှိပ်တုံကင် (၄) တွင်းသာ ရေကောင်းပြီး ကျန်ရှိသောတွင်းများမှ ရေများမှာ သံဓာတ်ပါဝင်မှု မြင့်မားပါသည်။ ဒေသနည်းအရ နှစ်ရက်ခန့် လေသလပ်ခံပြီးမှ အသုံးပြုခြင်းနှင့် ကျိုချက်၍ သောက်သုံးခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။ကျေးရွာအတွင်း ကျင်းအိမ်သာ သုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၆) အိမ်ခန့်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် လိပ်ပေါင်ဆွဲ ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေး အပိုင်းမှာ စိတ်ချရပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေးတို့တွင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ Internet အသုံးပြုသူ လူငယ်များလည်းရှိပါသည်။ကျေးရွာ၌ စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာအုပ်များမရှိ၊ စာဖတ်သော အလေ့အထ နည်းပါသည်။ အားကစားကွင်းပြုပြင်ခြင်း၊ မီးသဂြိုလ်စက်ထောင်ခြင်း၊ လူနာတင်ယာဉ်တစ်စင်း ထူထောင်ရန်နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများ လက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာသည် မယ်ဇလီကုန်း-ပြည်တော်သာကုန်း-ကျွန်းပင်ဆိပ်-ရှာဖြူပင်ဆိပ်-အိုင်က လော-စမ်းရွာကွင်း-ရွှေနိုင်ဝ-နတ်စင်ကုန်း-ထုံးဝ-သရက်တော-လိပ်ပေါင်ဆွဲ (၇) မိုင်အရှည် ကျေးလက်လမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ကုန်ကားများ၊ သစ်ကားများ၊ ကျောက်ကားများ ဖြတ်သန်းခြင်းကြောင့် လမ်းမှာ ဆိုးရွားပါသည်။ ထိုလမ်းပေါ်ရှိ ရေပြွန် ၁-ခုမှာ ကျေးရွာအတွင်း ကုန်ကားများ ဖြတ်သန်းခြင်းကြောင့် ပျက်စီးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သရက်တော-လိပ်ပေါင်ဆွဲ (၂ မိုင် အရှည်) လမ်းနှင့် ရေပြွန် ၁-ခု ကို ပြုပြင်ရန် အဆိုပြုကြပါသည်။ ရေပြွန်များ မှာလည်း ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်ထားပြီး၊ ပျက်စီးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေပြွန် ၁-ခုကို ပြင်ဆင်တည်ဆောက်လိုကြပါသည်။လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ကားလမ်းကိုသာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ အသုံးပြုသောယာဉ်များမှာ စက်ဘီး (၁၄၆) စီး၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ် (၉၄) စီးနှင့် ထော်လာဂျီ (၃) စီး ရှိပါသည်။

မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှာ မယ်ဇလီကုန်းမြို့နယ်ခွဲတွင်ရှိ၍ (၇) မိုင် ဝေးကွာပါသည်။ ဆိုလာမီးကို အိမ်ခြေ (၆၀) နီးပါး အသုံးပြုလျှက် အခြားသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးကိုသာ သုံးစွဲနေပါသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးကွာလွန်းသောကြောင့် ရွာဘုံမီးစက်အဖြစ် စပါးခွံဂက်စ်သုံး အင်ဂျင်မီးစက်သုံးစွဲရန် အဆိုပြု ကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် Telenor, Ooredoo, MPT ဖုန်းလိုင်းများအားလုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ MPT ဖုန်းလိုင်းမှာ ပို၍ ဆက်သွယ်အား ပါသည်။ Internet အသုံးပြုသူ လူငယ်များ လည်းရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

အိမ်နီးနားချင်း တစ်ခါတစ်ရံ အချင်းများမှု လေးများသာရှိ၍ ကြီးကြီးမားမား ပြဿနာ မရှိပါ၊ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု မှာလည်း သာမန် အဆင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေ စုစုပေါင်းမှာ (၄၄၀)ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၃.၄၆) % ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ (၁၉) ဦး၊ တက္ကသိုလ်တက်ရောက်နေ သူ (၁၃) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၃၀) ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေများပြားလာသောကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ်လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း လုပ်ဆောင်ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ်ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် စပါး၊ မြေပဲနှင့် မတ်ပဲကို သီးနှံ စိုက်ပျိုးမှုပုံစံအရ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာအာဟာရမှာ လုံးဝကုန်းခမ်းသွားခြင်းမရှိပဲ အတန်အသင့် ပြန်လည် ပြည့်ဝလာသည်ဖြစ်ရာ သီးနှံအထွက်နှုန်းများ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခြင်း မရှိ၍ သီးနှံဈေးကွက်၏ ဈေးနှုန်းများ မြင့်မားလာမည် ဆိုပါက စီးပွားဖွံ့ဖြိုးလာမည့် အလားအလာကောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲမရှိခြင်း၊ အစားအစာများ အလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက် ဈေးကွက်ကောင်းခြင်း၊ မွေးမြူရေးသုံးပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များသယ်ယူရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါးသည် နွား၊ ဝက်နှင့် ကြက်၊ ဘဲတို့ကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့် အလေ့အထများရှိခြင်းသည် မိသားစုဝင်ငွေကိုလည်း ပိုမိုရရှိ စေပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေးအကျိုးဆောင်လုပ်သားရှိသည့်အတွက် တိရစ္ဆာန် ကျန်းမာရေး ကာကွယ်ဆေးများ အချိန်မီ ထိုးနှံနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရရှိနေပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချော ထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်း (ခရမ်း ချဉ်သီး၊ မြေပဲ) ပစ္စည်းများ ပေါများစွာ ထွက်ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောနှင့် တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း များ၊ ဆန်အခြေခံမုန့်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် အိမ်တွင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုး ရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေနှင့် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များအတွက် ထုတ်ချေးငွေစသည်ဖြင့် အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ချေးငွေများရှိ၍ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် များစွာအထောက်အကူဖြစ်စေ ပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းရှိ၍ ကျေးရွာ၌ ပညာရေး အတွက် လူငယ်များကုန်ကျစရိတ် နည်းပါးစွာဖြင့် သင်ယူခွင့် ရနေကြပါသည်။လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ ရှိကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ကျန်းမာရေးမှူး (၁) ဦး၊ အပြာဝတ် ဆရာမ (၁) ဦး ရှိခြင်းကြောင့် အသေးစားကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက် အားကိုးအားထား ပြုနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသည့် အလေ့အထများ ရှိခြင်းကလည်း ဝမ်းပျက်ဝမ်း လျှော နှင့် ပက်သက်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းစေသောကြောင့် ကျန်းမာရေး ကုန်ကျစရိတ်ကို များစွာ သက်သာစေပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ဆောင်းစပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက် သွင်းရေကို ကညင်ဆည်မှ လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးတောင်သူများအတွက် လိုအပ်သော သွင်းရေကို ရေစုပ်စက်များဖြင့် တစ်ဆင့် ရေတင်ရသည့် စနစ်မဟုတ်ပဲ ရေသွယ်မြောင်းများမှ ဖောက်ယူနိုင်သော ကြောင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို များစွာ သက်သာစေသော ရေအရင်းအမြစ်ကို အလွယ်တကူ ရရှိစေသည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့ အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊

ဘာသာရေးတို့တွင် ပါဝင်မှုရှိကြပြီး ကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ခြင်း၊ လုပ်အားပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ဆွေမျိုး မကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီးမားမား မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့များ ရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍမှ လွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက် များတွင် အားနည်းမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့များနှင့် လှမ်းဝေး ခြင်း စသည်တို့ကလည်းကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

စပါးနှင့် ပဲမျိုးစုံစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ကြွက်ကဲ့သို့သော ပိုးမွှားများ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျ ရောက်လေ့ရှိသောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းများကို ကျဆင်းစေ၍ မိသားစု အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက်စေပါသည်။မွေးမြူရေး ဈေးကွက်သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက်မှုကွင်းဆက်များအား နားလည်မှုမရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူလာကြရန် မဝံ့မရဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများ မှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များရှိခြင်း စသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များ ရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်နှင့် သမ ဝါယမအသင်းအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ အတွက် လုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေအမျိုးအစားများ မရှိခြင်းကလည်း အသက် မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည့် အလားအလာကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပါ သည်။

ကျေးရွာတွင်းလမ်းပေါ်ရှိ ရေပြွန် (၁) ခု မှာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဆောက်လုပ်ထားခြင်းကြောင့် ခံနိုင်ဝန် နည်းပါးနေသည့်အတွက် ပျက်စီးနေပါသည်။ ရွာသူရွာသားများသည် မိမိတို့ ငွေကြေး အင်အား၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများကြောင့် ရေပြွန်တည်ဆောက်ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အခြေ အနေသို့ ရောက်ရှိနေပါ သည်။

ကျေးရွာ၏ ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအားအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေးများမြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်တွဲခေါ်ယူ လုပ်ကိုင်စေခြင်းစသည့် နည်းလမ်းများ ရှိသော်လည်း လူငယ်အများစုသည် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့်အခက်အခဲများ ရှိနေမည်ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့်လူမှုစီးပွားဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သာယာရေးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ကွင်းဆင်းအဖွဲ့ဖြင့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲကြသောအခါ လူထုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်သော နည်းလမ်းများဖြင့်အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် ပန်းတိုင်ရောက်ရှိရေး အကောင်အထည်ဖော်ရမည့်နည်းဗျူဟာများကိုဆွေးနွေးဖော်ထုတ်ခဲ့ကြပါသည်။

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်များတွင် ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ တစ်ဦးချင်းစွမ်းရည် တိုးတက်ရေးနှင့် ပညာရေးကို အလေးထားပြီး ကလေးများနှင့် လူငယ်များအတွက် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် ရည်မှန်းချက်မျာကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်း ရိုးရှင်းစွာ ချမှတ်ထားပါသည်။

(၁) ရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးရေးထုတ်ကုန်တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ မွေးမြူရေးများတိုးတက်လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေတိုးတက်စေရမည်။

(၂) လူငယ်များအား ပညာတတ်မြောက်မှု ပိုမိုတိုးတက်စေခြင်းနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ ကျွမ်းကျင်မှုရှိစေပြီး အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး စီးပွား ရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် ဝင်ငွေတိုးမြင့်လာရမည်။

(၃) ရွာလူထုသည် ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာရမည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များနှင့် စီမံကိန်းများကို အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး၍ စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်များကို ရောက်ရှိမည်ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာရှိ မိရိုးဖလာ စိုက်ပျိုးနည်းများကိုသာအသုံးပြုနေသော တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် အထွက်နှုန်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းပြီး ဈေးကွက်

အတွင်းလူကြိုက်များသောစပါးမျိုးများ၊ ပဲမျိုးများကိုသာ ဦးစားပေးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာများ၊ ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများအတွက် လိုအပ်ချက်များကို မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂) လယ်သမားငယ်များနှင့် ကျပန်းမိသားစုများအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အပိုဝင်ငွေ ရရှိစေရန် မြို့နယ် မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ရောဂါ ကာကွယ်ရေး အစီအမံ များ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ကျေးလက်မွေးမြူရေးလုပ်သားများ မွေးထုတ်ပေးခြင်း၊ စနစ်ကျသော ခေတ်မီ သော မွေးမြူရေး နည်းပညာသင်တန်းများ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၃) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ၏ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ရရှိစေရန်အတွက် ဒေသအသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာ သင်တန်းများအတွက် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မည့် အကျိုးတူအုပ်စုဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ဒေသထွက်ကုန်များ ဈေးနှုန်းပိုမိုရရှိရန် ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သော နည်းပညာများရရှိရန်နှင့် ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု ရရှိရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၄) ကျေးရွာအတွင်းတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အစီအစဉ် ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ကျေးရွာတွင်း အသေးစား လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်မှု မရှိသောကြောင့် ချေးငွေထုတ်ချေးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး ထွက်ကုန်များနှင့် အသေးစားလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေပါမည်။

(၅) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူငယ်များ စာတတ်မြောက်မှု တိုးတက်လာစေရေးအတွက် မိဘ၊ ဆရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အနာဂတ်တွင် လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးလာစေပါမည်။

(၆) ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ရန် ဝေးကွာ သည့်အတွက် ဆိုလာမီးလင်းရေးအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာန ဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ဤအခန်းကို ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဖော်ပြပါ အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ လိုအပ်ချက်များအား နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့

ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို အကြံပြု ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ကြ ပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင်အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအားအချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာလူထု၏ လိုအပ်ချက် တစ်ရပ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများအတွက် လုံလောက်သော ချေးငွေများရရှိမှုကလည်း အဓိကဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာများတွင် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနေသော မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့်စပါးသီးနှံ (ကာလတိုချေးငွေ) တစ်ခုတည်းကိုသာ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပေးနေသောကြောင့် အခြားသီးနှံစိုက်ပျိုးသူ တောင်သူများအတွက် လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် ကာလရှည်ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးနိုင်သော ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်လိုကြသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လိုအပ်သောချေးငွေများ ထုတ်ချေးပေးနိုင်ရန်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များကို လျော့ချပြီး ဒေသလိုအပ်ချက်နှင့်အညီပြောင်းလဲသင့် ပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သဘောသဘာဝများ သိရှိမှု အားနည်းခြင်းနှင့် အရည်အသွေးကောင်းမွန်သော ထုတ်ကုန်များ ရရှိရေးအတွက် ခေတ်မီသော နည်းပညာများ လိုအပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဒေသထွက်ကုန်များကို သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် ရောင်းချနိုင်ရန် ဈေးကွက်သဘောတရားများကို နားလည်အောင် နည်းလမ်းပြပေးနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပူးပေါင်းလမ်းပြဖေးမမှုများကလည်း အရေးပါလှပါသည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာသင်တန်းများစီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဂန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများစသည်တို့ အတွက်လိုအပ်သောကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက်စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့်ချိတ်ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အသက်မွေး

ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ချေးငွေအစီအစဉ်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ပါက မြန်ဆန်စွာ တိုးတက်လာစေပါမည်။

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာတွင် ဒေသထွက်ကုန်ကြမ်းများကိုသာ ရောင်းချမည့်အစား အရည်အသွေးရှိသော တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်ရန် နည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိဆောင်ရွက်ခြင်း ကလည်း ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်း တစ်နိုင်တစ်ပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာခြင်း၊ တစ်ဖက်နိုင်ငံများတွင် ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေသူများအား မိမိနေရပ်သို့ ပြန်လာ၍ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်လာစေပြီး မိသားစုများ ပေါင်းစည်းနေထိုင် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဒေသအတွင်း စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု တိုးတက်လာစေပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ဆင်းရဲမှုလျှော့နည်းစေရေးကို တစ်ထောင့်တစ်နေရာမှ အထောက်အကူပြု နိုင်ပေမည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်စေနိုင်မည့် နည်းဗျူဟာများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိအောင် အောက်ခြေအထိ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလကျော်လွန်ချိန်တွင် ဖော်ပြပါပန်းတိုင်များကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီမံချက်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအဖြစ် မရှိမဖြစ် လိုအပ်ပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေး နည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာ အတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေး စီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ် ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင်များစွာ အထောက် အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၎င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင် သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classification သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက် တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင် သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ် သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန်အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ-ဆောက်လုပ်ရေး ပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ -ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက် သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ/သား အုပ်စု (၄) စုထံမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ -

ကဏ္ဍ / အကြောင်းအရာ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်းနှင့် ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍ					
အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍ တိုးတက်မှု	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည် များတိုးတက်ရေး	၄၁	၉	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှု သင်တန်းများ စီစဉ်ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်းများစီစဉ် ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး ကဏ္ဍ					
သွင်းအားစု နှင့် နည်းပညာ သင်တန်း	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ တိုးတက်ရေး	၇၁	၅	• စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • လိုအပ်သော နည်းပညာများအတွက် သင်တန်းများ ပြုလုပ်ခြင်း • ဈေးကွက်နှင့် သတင်း ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း။	•
အခြား ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ					
သင်တန်း၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	၃။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း များပြား လာစေရေး	၆၇	၆	• ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများစီစဉ်ပေးရေး • ဒေသနှင့်သင့်လျော်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးရေး (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ဆိုင်ကယ်ပြင်) • အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်သူများအဖွဲ့ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် အကောင် အထည်ဖော်ရေး • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
ချေးငွေ လက်လှမ်း မီရေး	၄။ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး	၈၁	၃	• ချေးငွေရရှိရန်ချေးငွေဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း	•

ပညာရေး					
ကလေး ပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး	၅။ ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အဦ များ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး	၈၅	၁	• မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန် • ကျောင်းပရိဘောဂများ၊ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းနှင့် ကျောင်းအိမ်သာ၊ ကျောင်းဆောင်(၂) ဆောင် ပြုပြင်ပေးရေး။	•
ကျန်းမာရေး					
ကျန်းမာရေး တိုးတက်လာစေရေး	၆။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရေး	၇၅	၄	• ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း • လူနာတင်ယာဉ်တစ်စီး ရရှိရေးအတွက် ပြင်ပ အလှူရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်အလှူခံခြင်း • ရေစစ်အိုးပြုလုပ်နည်း မျှဝေပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့ (သို့) အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း	•
လမ်း၊ တံတား					
လမ်း၊ တံတား ကောင်းမွန် လာစေရေး	၇။ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက် လာစေရေး	၈၃	၂	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန် • ရေပြွန် (၁) ခု တည်ဆောက်ခြင်း • ကညင်ချောင်းကမ်းပါး ရေကာတာ တည်ဆောက်ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲရေး					
လျှပ်စစ်မီး ရရှိရေး	၈။ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက်လုပ်ငန်းအ ကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်ရေရှည်လည်ပတ်ရန်	၆၂	၇	• ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းရန် • ကျေးလက်ဒေသဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• ကျေးလက်/ ဦးစီး
လူငယ်၊ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား					
လူငယ်များ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက် လာစေရေး	၉။ လူငယ်များ ကျန်းမာကြံ့ခိုင်လာရေး	၅၉	၈	• လူငယ်အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်း • ကျောင်းအားကစားကွင်း ပြုပြင်ခြင်း • နာရေးမြှုပ်နှံရန် နေရာအတွက် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး	• ကျေးလက်/ ဦးစီး

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ်ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားများကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး	၉	√	√			
၂	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး	၁	√				
၃	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အဦများတိုးတက်လာစေရေး	၂	√	√			
၄	ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး	၃	√	√	√	√	√
၅	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေး	၄	√				
၆	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ အကျိုးအမြတ်ပိုမိုရရှိလာရေး	၅	√		√		√
၇	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြားလာစေရေး	၆	√				
၈	ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်ရေရှည်လည်ပတ်ရန်	၇	√	√			
၉	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး	၈	√				

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် ရေးဆွဲရာတွင် စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်သော အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ စီမံကိန်းများနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရာများကို လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအလိုက် အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။ ၎င်းထဲတွင် စီမံချက်၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကျိုးခံစားသူဦးရေ၊ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံနှင့် အစီအစဉ်၊ စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် ကာလ၊ အခြေခံ အဆောက်အဦကို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေရေးကြေးရေးအစီအစဉ်များ ပါဝင်ပါသည်။

အချို့သောစီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ် အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ စီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ရာတွင် ဘတ်ဂျက်၊ ငွေကြေး ရရှိနိုင်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး နှစ်စဉ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ဒေသအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်၊ အခြား အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ်မူတည်၍ ဦးစားပေး အစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာလူထုမှ ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ အတွက် ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်သည်။

အောက်ပါ ဇယားတွင် ဖော်ပြထားသော စီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative)အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏ တွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ကော်မတီသည် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအသုံးစရိတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လုပ်သားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁	အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး					
၂	ကျေးရွာ ပညာရေးကဏ္ဍ၏ အဆောက်အဦများ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေး					
၃	ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံအဆောက်အဦများ တိုးတက်လာစေရေး					
၄	ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး					
၅	ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုတိုးတက်ရေး					
၆	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းမှ					

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	
	အကျိုးအမြတ်ပိုမိုရရှိလာရေး					
၇	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး					
၈	ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက်လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်ရေရှည်လည်ပတ်ရန်					
၉	လူငယ်ကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး တာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေးအရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ- မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှုအရည်အသွေးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်းအဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့်တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင်တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုး ရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီး ကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ ပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံး ပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင် ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ် ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက် အောင်ဆောင်ရွက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေး သုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထား ချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက် အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ

သို့အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ- မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအိုအဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

၁။ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏ %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၁	၄	၅	၀.၈၄ %	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၁၂	၁၃	၂၅	၄.၁၇ %	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၂၃	၁၇	၄၀	၆.၆၈ %	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၁၁	၁၄	၂၅	၄.၁၇ %	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၂၀၀	၂၄၀	၄၄၀	၇၃.၄၆ %	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၂၇	၃၇	၆၄	၁၀.၆၈ %	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၂၇၄**	**၃၂၅**	**၅၉၉**	**၁၀၀ %**	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု = ၁၈၇		**၃.၂ ဦး / အိမ်ထောင်စု**			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် - အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် - %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅၇	၃၀.၄၈	၀	လယ် / ကိုင်း - ၅၇
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂	***တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၁	၅.၈၈	၉၂	နွား၊ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲ တပိုင် တနိုင် မွေးမြူကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၁၀	ထင်းခုတ်၊ ဝါးခုတ်ရောင်း - ၁၀
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၃	၅ ပုံ ဆန်စက် - ၃
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၃	၁.၆၀	၁	ပရိဘောဂ၊ လက်သမား - ၄
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၁၅	လက်သမားနောက်လိုက် - ၁၅
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၈	***ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၁.၀၇	၀	ဆိုင်ကယ်ပြင် - ၂
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၉	***ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၅	၂.၆၇	၃	ကျားဆံသ - ၁၊ စက်ချုပ် - ၇
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၀	***လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၆	၃.၂၀	၁၁	ကုန်စုံဆိုင်ကြီး - ၃၊ ကုန်စုံ ဆိုင်ငယ် - ၆၊ သီးနှံပွဲစား - ၂၊ ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး - ၆
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၄	ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ - ၄
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၅	ငွေတိုးချေးစားသူ - ၅ (အဓိက အလုပ်မှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်သည်)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၄	*အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၅	**ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၆	*ပညာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၁၀	ပညာရေး ဝန်ထမ်း - ၁၀
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၇	*ကျန်းမာရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊	၀	၀	၀	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၁၉	***အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၀၃	၅၅.၀	၀	ကောက်ရိတ်၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနှုတ်၊ ပဲနှုတ်၊ ပဲဆွတ် ကျပန်း - ၉၃၊ (ရန်ကုန်၊ မုဒုံ) တွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများ (စာရေး၊ အထည်ချုပ် စက် ရုံ၊ ခြံရှင်း၊ စတိုးဆိုင်၊ ဆံညှပ်) - ၁၀
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
၂၀	***ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၀	၀	၀	
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၀	၀	၀	
	မိသားစုဝင် လုပ်အား	၀	၀	၀	
	စုစုပေါင်း	**၁၈၇**	**၁၀၀**	**၁၅၄**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း(လယ်၊ တောင်ယာ၊ ကိုင်း)နှင့် လယ်ကျပန်းဖြစ်ပြီး၊ လယ်လုပ်ကိုင်ကြသူမှာ(၅၇) အိမ်ထောင်စုရှိပြီး စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု၏ (၃၀.၄၈) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။

(၁.၃) သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

(၁.၃.၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၃၀၃	ကောင်း	ရ	(၃၀၃- ဧက) ကညင်ချောင်းတမံ
ယာမြေ ဥယျာဉ်ခြံမြေ အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း	၅၀	ကောင်း		
ရွှေ့ပြောင်း တောင်ယာ ကိုင်း/ကျွန်းမြေ စားကျက်မြေ ပလပ်မြေ သစ်တောမြေ အခြား(ရာဘာ)	၅၉.၀၂	ကောင်း	မရ	
စုစုပေါင်း	**၄၁၂.၀၂**			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေအားလုံးမှာ လယ်မြေ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေ၊ ကိုင်းမြေများဖြစ်ကြပါသည်။ ယေဘုယျ အားဖြင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။ လယ်မြေ (၃၀၃) ဧက ရှိပြီး အားလုံးမှာ ရေနက် ကွင်းများ ဖြစ်ပါသည်။ စပါးကို တစ်သီးသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး သွင်းရေကို ကညင်တာတမံနှင့် ဆက် ထားသော ကညင်တူးမြောင်းမှ သွင်းယူပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေမှာလည်း ရေလိုအပ်ပါက ကညင် တူးမြောင်းမှ သွယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

(၁.၃.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	
အခြား (အနည်ကျကျောက်)	များ	လွယ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	
အပင်မျိုးစိတ်များ (လင်းနေမြစ်၊သက်ရင်းကြီး၊ ဆင်တုံးမနွယ်၊ ဘုမ္မရာဇာ၊ ဒန္တသုခ)	များ	လွယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
၁၈၇ အိမ်ထောင်စု	(၃) အိမ် (၁.၆၁%)	(၁၃) အိမ် (၆.၉၅%)	(၆၈) အိမ် (၃၆.၃၆%)	(၁၀၃) အိမ် (၅၅.၀၈%)
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်၊ ကိုင်း ဧက (၁၂) ကျော်	လယ်၊ ကိုင်း ဧက (၅-၁၂) ကြား	အချို့ လယ်၊ကိုင်း (၅) ဧက အောက်နှင့်အချို့ လယ်မပိုင်	လယ်၊ကိုင်းမပိုင
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်အိမ်၊ သွပ်မိုး ပျဉ်ခင်း	ပျဉ်ကာ၊ ပျဉ်ခင်း၊ သွပ်မိုး	မျောတိုင်၊ အင်ဖက်မိုး၊ပျဉ်ခင်း ၊ထရံကာ	မျောတိုင်၊ အင်ဖက်မိုး၊ဝါးခင်း၊ ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်ထွန်စက်၊ရေစုပ်စက်၊ခြွေစက်	အသေးစားထွန်စက် ၊ ရေစုပ်စက်	နွားပြန်၊ ရေစုပ်စက်၊ လှည်း	မရှိ၊ ကျပန်း
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ထော်လာဂျီ၊အိမ်စီးကား၊ဆိုင်ကယ်- (၂) စီးနှင့် အထက်၊ ဆိုလာ၊ TV	ဆိုင်ကယ်၊ ဆိုလာ၊ TV ဆန်စက်၊ ကုန်စုံဆိုင်	ဆိုင်ကယ်၊ ဆိုလာ၊ TV အနည်းစုသာရှိ	စက်ဘီး (အနည်းစုသာရှိ)
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ	ပိုလျှံ	ဝင်ငွေကျပ် သိန်း (၂၀)	ဝင်ငွေ ကျပ်သိန်း (၁၀)၊ အကြွေးရှိ	မလောက်ငှ၊ အကြွေးရှိ
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ကျွဲ၊နွား(၈) ကောင်အထက်	ကျွဲ၊နွား(၃-၅) ကောင်၊ကြက်၊ဘဲ၊ ဝက်မွေး	ကျွဲ၊နွား(၁-၂) ကောင်၊ကြက်၊ဘဲ၊ ဝက်မွေး	ကြက်၊ဘဲ၊ဝက် မွေး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၁၁၆	၆၇.၈၄%	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့်ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ဈေးကြွေးယူခြင်း
၃ လနှင့် ၅ လ	၄၀	၂၃.၄၀%	လုပ်အားကြွေးယူခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
အထိ			များနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများထံမှ ချေးယူခြင်း၊ ဈေးကြွေးယူခြင်း၊
၆လ မှ ၁၂ လ အထိ	၁၅	၈.၇၇%	စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်း၊ ဆွေမျိုး၊ မိတ်ဆွေများနှင့် ငွေတိုးချေးစားသူများ ထံမှချေးယူခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၂) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀ နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	၀	၀	၀
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှု မရှိ	၁	၀	၁
		အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၁၄	
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ		၅	
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင် လုပ်ကိုင်နေသူ		၆	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	လတ်	မြေယာမဲ့များ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု နည်းပါးခြင်း၊ ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင် နည်းပါးခြင်း။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ..)	နိမ့်	လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုများသည့် အပြင် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်မှုရှိသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	မိုးရာသီတွင် ကညင်ချောင်းရေလျှံနိုင်ခြင်း။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	မရှိပါ။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့်ဝေးပြီး ရခိုင်ရိုးမတောင်စွယ်များ ကာရံထားခြင်း။
၆	ငလျင်	နိမ့်	မြေငလျင်ကြောနှင့် ဝေးကွာခြင်း။
၇	မီးဘေး	လတ်	၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် (၂) အိမ်မီးလောင်ဖူးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	နိမ့်	ပင်လယ်နှင့် ဝေးကွာခြင်း။

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	သဘာဝအတိုင်း တိုက်စားနိုင်မှု နည်းခြင်း။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မရှိ	သစ်တောမြေမရှိ၊ ဝါးခြုံ၊ အိမ်ခြံဥယျာဉ်များ သာရှိသည်။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်ရှိသည်။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	အနည်းငယ်ရှိသည်။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	မရှိ။
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူ များ(IDP)	နိမ့်	မရှိ။
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	နိမ့်	မရှိ။
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	အင်္ဂပူမြို့နှင့်(၁၅)မိုင်အကွာအဝေးတွင်တည်ရှိခြင်း
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	နိမ့်	
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	အရေးကြုံလာပါက အခြား အိမ်ထောင်စု များကဲ့သို့ ပြင်ပတွင် ထွက်၍ အလုပ်လုပ် ကိုင်ရန် မလွယ်ကူပါ။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	အရေးကြုံလာပါက အခြား အိမ်ထောင်စု များကဲ့သို့ နေထိုင် ရပ်တည်ရန် မလွယ် ကူခြင်း။
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာက ျရောက် နိုင်သောအိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ	နိမ့်	
၅	ချောင်းကမ်းဘေးနေလူထု	မြင့်	ကညင်ချောင်းကမ်းပါးပြိုပြီး နေအိမ်များ ပြောင်းရွှေ့ရခြင်း။
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသေ ာနေရာ(Prone to accident)	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ(IDP)	နိမ့်	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	လတ်	ကညင်ချောင်းအနိမ့်ပိုင်းတွင် နေထိုင် သော အိမ်ထောင်စု (၈) စု သည် ချောင်းရေကြီးပါ

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	က အခက်အခဲနှင့် ကြုံတွေ့ နိုင်ပါသည်။ မြေလွတ်မရှိသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေး ကန်တူးဖော်ရန် မလွယ်သဖြင့် လုပ်ကိုင် သူမရှိပါ။
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	လတ်	အရေးကြုံလာပါက အခြားအိမ်ထောင်စုများ ကဲ့သို့ နေထိုင်ရပ်တည်ရန် မလွယ်ကူခြင်း။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	နိမ့်	မရှိ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	နိမ့်	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	နိမ့်	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင် းသူများ	နိမ့်	မရှိ။
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	ငှက်ဖျား၊ တီဘီ၊ ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှု ရောဂါများ ကူးစက်နိုင်ချေများ
၁၉	ကားသမား	လတ်	လမ်းပေါ်ကြုံရာသွားလာနေရခြင်း။
၂၀	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများသည် အခြားမိသားစုများ၏ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင်သာ အများအားဖြင့် မှီခိုအားထားရသည်ဖြစ်ရာ ဘေး အန္တရာယ် တစ်ခုခုနှင့်ကြုံတွေ့ရပါက ပြန်လည်ထူထောင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ ထို့ပြင်ရေကြီးမှုသည် ကျေးရွာ၏ အနိမ့်ပိုင်းနှင့် ကညင်ချောင်းဘေးတွင် နေထိုင်သော လယ်သမားမိသားစုများ၏ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ဖြစ်သည့် လယ်ယာလုပ်ငန်းများနှင့် လူနေအိမ်များတွင် ထိခိုက်နိုင်သဖြင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရန် ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။

၂။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(၂.၁.၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုး အစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်း သူများ (၄/၅)	စွမ်း ဆောင် နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	လူငယ်ပရဟိတတ	၂	၆၀	၂၀	၈၀	သာရေး၊နာရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု	၄	၆
၂	ရပ်မိ၊ ရပ်ဖ ဂေါပက အဖွဲ့	၂	၅	၀	၅	သာရေး၊နာရေး၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၆
၃	ကျောင်းကော်မတီ	၂	၁၄	၃	၁၇	ပညာရေး	၄	၆
၄	ကြက်ခြေနီ	၂	၃၀	၀	၃၀	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင် ကာကွယ်ရေး	၄	၆
၅	မိခင်ကလေး/ အမျိုးသမီးရေးရာ	၂	၀	၁၄	၁၄	အမျိုးသမီး အရေး၊မိခင်ကလေး ကျန်းမာရေး	၄	၈
၆	ဖွံ့/ထောက်အဖွဲ့	၂	၃	၀	၃	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၇
၇	မီးသတ်/ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့	၂	၁၆	၀	၁၆	မီးဘေး ကြိုတင် ကာကွယ်ရေး / ကျေးရွာလုံခြုံရေး	၄	၈

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

မှတ်ချက်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

(၂.၁.၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်း အချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ
(ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၂.၂.၁.၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၂၆	၆၇.၃၈ %	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက် (၁ ဟတ် တာထိ)	၁၂	၆.၄၂ %	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ (၂ ဟတ်တာထိ)	၂၃	၁၂.၃၀ %	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား (၅ ဟတ်တာ ထိ)	၂၃	၁၂.၃၀ %	အလယ်အလတ်စား တောင်သူ

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက် (၅ ဟတ်တာ နှင့် အထက်)	၃	၁.၆၀ %	တောင်သူကြီး
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၁၈၇**	**၁၀၀ %**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တောင်သူအများစုသည် အကျယ်ဆုံး(၁၂.၅) ဧကသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အခြားသော ကျေးရွာများနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် (၁၂.၅) ဧက အထက် ပိုင်ဆိုင်သည့် တောင်သူကြီးများနည်းပါးသည် ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း		၃၀၃	တစ်နှစ်ပတ်လုံး
၅	အဝီစိတွင်း			
၆	လက်ငင် ရေတွင်း			
၇	စိမ့်စမ်းရေ			
၈	ချောင်းရေ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဆောင်းစပါးကို ကညင်တာတမံမှ တစ်ဆင့် သွယ်ယူထားသော ကညင်တူးမြောင်းမှ ရေသွင်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ တူးမြောင်းမှာ အစိုးရဆည်မြောင်းမှ တည်ဆောက်ထားသော အုတ်မြောင်းများ ဖြစ်ပြီး၊ လိပ်ပေါင်ဆွဲ နယ်နိမိတ်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေစနစ်တကျ ခွဲဝေရေးအတွက် အသေးစား ရေတံခါး(၃) ခုရှိပါသည်။

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
မိုးစပါး	၃၀၃	တင်း	၆၀	၈၀	၇၀	ဇွန်	မြင့်	နည်း	
ဆောင်းစပါး	၂၂၀	တင်း	၈၀	၁၀၀	၉၀	ဇန်နဝါရီ	မြင့်	လတ်	
မြေပဲ	၈၀	တင်း	၄၀	၆၀	၅၀	အောက်တိုဘာ	လတ်	နည်း	
မတ်ပဲ	၃၀	တင်း	၅	၁၅	၁၀	အောက်တိုဘာ	လတ်	များ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

မိုးစပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းသည် သွင်းအားစုစရိတ်မြင့်မား၍ အကျိုးအမြတ် နည်းပါးသည့်အတွက် စိုက်ပျိုးရာသီအတွင်း သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပိုးမွှားရောဂါဖျက်ဆီး ကျရောက်မှုများ သက်သာမှသာ ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်ကိုကာမိပြီး တောင်သူများ စားဝတ်နေရေးအတန်အသင့် ဖူလုံမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးခြင်းသည် သွင်းအားစုစရိတ်မြင့်မား သော်လည်း ရာသီဉတု ကောင်းမွန်သည့်အတွက် အထွက်တိုးသောကြောင့် အကျိုးအမြတ်အတန်အသင့် ဖြစ်ထွန်းသည်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေပဲကို မိုးရာသီ ရေလွှမ်းအပြီး ပြန်ပေါ်လာသော ကိုင်းမြေများတွင် စိုက်ပျိုးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြေပဲကို မြေပေါ်လာသည့် အချိန်ကာလများဖြစ်သည့် အောက်တိုဘာလမှ စတင်၍ စိုက်ပျိုးကြပြီး ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီ လများတွင် ရိတ်သိမ်းလေ့ ရှိကြပါသည်။ မြေပဲအထွက်မှာ ပျမ်းမျှ တင်း (၅၀) ဖြစ်၍ ယခင် ပဲရာသီပေါက်ဈေး (၅၀၀၀-၆၀၀၀) ကျပ်သာ ရရှိသဖြင့် အမြင့်ဆုံး (၃၀၀,၀၀၀) ကျပ်သာ ရရှိသောကြောင့် အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းမှုမှာ (၅၀,၀၀၀) ကျပ် ဝန်းကျင်သာ ကျန်ရှိပါသည်။ ကိုင်းမြေများတွင် မြေပဲစိုက်ပျိုးသော တောင်သူများသည် မြေပဲမှ အဓိက အကျိုးအမြတ်မရရှိပဲ မြေပဲကြားတွင် ကြားသီးနှံအဖြစ်ထည့်သွင်းထားသည့် ပဲကြီး၊ ပဲလျှော်က် စသည်တို့မှ အကျိုးအမြတ်ကို မျှော်မှန်း စိုက်ပျိုးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် မြေပဲနှင့် သီးညှပ်စိုက်ထားသော ပဲကြီးအခင်းမှ ပဲကြီး (၅) တင်း ထွက်ရှိ၍ တစ်တင်းလျှင်(၁၉၀၀၀) ကျပ် ဈေးရရှိ၍ အပိုဝင်ငွေ (၅၀,၀၀၀) ကျပ်မှ (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ် ရရှိပါသည်။ ထို့အပြင် မြေပဲနှင့် သီးညှပ် စိုက်ပျိုးသော ပဲလျှော်က် အခင်းမှ ပဲလျှော်က် (၅) တင်းထွက်ရှိ၍ တစ်တင်းလျှင် (၁၈,၀၀၀) ကျပ် ဈေးရရှိသဖြင့်အပိုဝင်ငွေ (၅၀,၀၀၀) ကျပ်မှ (၉၀,၀၀၀) ကျပ် ဝန်းကျင်ခန့် ရရှိပါသည်။

မတ်ပဲကို ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိသည့် လယ်မြေ (၃၀) ဧကခန့်တွင် စိုက်ပျိုးခြင်း

ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဧကလျှင် ပျမ်းမျှ (၁၀) တင်းခန့် ထွက်ရှိသဖြင့် အထွက်နှုန်း သင့်တင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ (၂၀၁၅) မတ်ပဲ ထွက်ရှိချိန်တွင် တစ်တင်းလျှင် (၂၈,၀၀၀) ကျပ်ခန့် ပေါက်ဈေးရခဲ့သဖြင့် မတ်ပဲသီးနှံသည် အကျိုးအမြတ်များ သောသီးနှံဟု ဆိုရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်		မရှိ	
ရိတ်သိမ်းစက်	၃	မရှိ	ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှုသာ ရှိပါသည်။
လက်တွန်းထွန်စက်	၁၂	မရှိ	ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှုသာ ရှိပါသည်။
ခြွေလှေ့စက်		မရှိ	
ရေစုပ်စက်	၁၂	မရှိ	ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှုသာ ရှိပါသည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်		မရှိ	
မျိုးစေ့ချစက်		မရှိ	
မြက်ရိတ်စက်	၁	မရှိ	ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှုသာ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊ မြေဆီ၊ဩဇာ)	ရှိ	မြေဆီဩဇာ ကောင်းမွန်နေသည့်အတွက် အထွက်နှုန်း တက်လာစေရန် စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များ၊ လုံလောက်သော အရင်းအနှီးများရရှိလျှင် အကျိုးအမြတ်များလာနိုင်မည်။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	ကညင်ဆည်မှ ပေးလွှတ်သောရေကို ရရှိပါသည်။
သဘာဝမြေဆွေး၊ ဩဂဲနစ်	ရှိ	မြေဆွေးပြုလုပ်သည့် မရှိသေးသော်လည်း လယ်ယာနှင့် အိမ်ခြံဝင်းထွက် အမှိုက်သရိုက်၊ ပဲမှော်များထည့်သွင်းသည့် အလေ့အကျင့်များ ကျင့်သုံးကြပါသည်။
ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	တောင်သူများ မည်သို့အသုံးချရမည်ကို မသိရှိ၍ အလှမ်းဝေးနေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။
ဈေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ယူရရှိနေသော်လည်း ဧက သတ်မှတ်ချက်၊ ထုတ်ချေးငွေပမာဏနှင့် ချေးငွေကာလတို့အပေါ် ပြင်ဆင်လျှင် ပိုမိုအကျိုးရှိပါမည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မရှိ	စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများမှ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ မျိုးစေ့ စသည်တို့အတွက် လာရောက်ရင်းနှီး လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မရှိ	

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	မရှိ	
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		
အခြား(၃)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးရာတွင် ကညင်ဆည်မှ ပေးလွှတ်သောရေကို ရေလွှတ်မြောင်းမကြီး မှတစ်ဆင့်ဖောက်ယူ၍ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ရေစုပ်စက်ဖြင့် ရေတင်စိုက်ပျိုးစရာမလိုပဲ မြောင်းမကြီးမှ ရေကို ဖောက်ယူသည့်စနစ်ကို ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစွာဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အခွင့် အလမ်း တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ရေကို လိုအပ်သလို သွယ်ယူနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းအပြင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ တစ်ဧကလျှင် တစ်သိန်းနှုန်းဖြင့် အများဆုံး (၁၀) ဧကအတွက် တစ်ဆယ်သိန်းအထိ ထုတ်ချေးပေးသည့်အတွက် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အပေါ်များစွာ အကျိုးဖြစ်ထွန်း စေပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများသည် သမဝါယမအသင်း အစုအဖွဲ့မှလည်း တစ်ဦးလျှင် (၂၅၀,၀၀၀) ကျပ်အထိ ချေးယူနိုင်သဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးကို ချေးယူခွင့် ရရှိထားသည့် ကျေးရွာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်လည်း ချေးငွေနှင့် ဆက်နွယ်သော ပြင်ပအကူအညီများသည် အတိုးနှုန်းနည်းပါးပြီး နှစ်ရှည် ချေးငွေ အမျိုးအစားများ ဖြစ်ကြပြီး အရင်းဖဲ့ဆပ်ခွင့် ရနိုင်မှသာ လယ်သမားများသည် ၎င်းတို့၏ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် တိုးမြှင့် ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် နည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံးလာနိုင်မည်မှာ အသေအချာပင် ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	မရှိ	စပါးနှစ်သီးအပြင် ကိုင်းမြေများတွင် ပဲမျိုးစုံ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ် နိုင်ခြင်း။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များထံတွင် အတိုးနှုန်းကြီးစွာဖြင့် ချေးရခြင်း။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	ငွေကို အတိုးဖြင့် ချေးယူပြီး သွင်းအားစုများကို ဝယ်ယူထည့်သွင်းနေရခြင်း၊ ကုမ္ပဏီများမှ အတိုးဖြင့် ဝယ်ယူရခြင်း။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	ကောက်စိုက်သမ ရှားပါးခြင်း။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	မရှိ	
မိုးရေမလုံလောက်မှု	မရှိ	
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီ အသုံးပြု နိုင်မှု	ရှိ	သွင်းအားစုများကို လက်ငင်း ဝယ်ယူ၍ ရရှိပြီး ဝယ်ယူရန် မတတ်နိုင်သူများအတွက် (၅)ကျပ် အတိုးနှုန်းဖြင့် ဝယ်ယူနိုင်ခြင်း။

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဖျက်ပိုး နှင့် ရောဂါ	ရှိ	ရွက်ဖြူ၊ ရွက်လိပ်ပိုးနှင့် နီမတုတ် ရောဂါများ ကျရောက်သည်။
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	ရှိ	ကုမ္ပဏီများနှင့်သာ ချိတ်ဆက်ခြင်း။
ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
အစိုးရ မူဝါဒ နှင့် အစီအစဉ်	မရှိ	
အခြား(၁)		
အခြား(၂)		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လယ်သမားများသည် မိမိတို့စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော စပါးနှင့် ပဲသီးနှံများတွင် အကျိုးအမြတ် ပိုမို ဖြစ်ထွန်းရန်အတွက် အထွက်တိုး စိုက်နည်းစနစ်များကို ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်နေပါသည်။ သိသာ ထင်ရှားသော အားနည်းမှုများမှာ စပါးမျိုးသန့်မသုံးစွဲနိုင်ခြင်းနှင့် ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် လွန်ခဲ့သော (၂) နှစ်ခန့်မှ စတင်၍ ကြွက်များ ကျရောက်ဖျက်ဆီးမှု ရှိလာခဲ့ပြီး စပါး နှင့်ပဲ နှစ်မျိုးစလုံးတွင် ကျရောက်ခဲ့ပါသည်။ နှစ်နှစ်အတွင်း ကြွက်များမျိုးပွားမှုနှုန်း များပြားလာ၍ စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနေသော သီးနှံပင်များတွင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖျက်ဆီးသဖြင့် လယ်သမားများ သည် ဆုံးရှုံးမှုများစွာ ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှဇန်နဝါရီလ နောက်ဆုံးအပတ်မှသာ ရေလွှတ်သောကြောင့် (၂၀၁၅) ခုနှစ် ဆောင်းစပါး စိုက်ပျိုးရန်အတွက် တောင်သူများသည် ရေလွှတ်လွှတ်ချင်း မြေယာ ပြုပြင်ရေး အတွက် အမြန်ပြင်ဆင်ခဲ့ရသည်။ ဆွေးနွေးဖော်ထုတ်မှုများအရ ဇန်နဝါရီ ပထမပတ်သည် ဆောင်း စပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ရေစတင် လွှတ်သင့်သည့်ရက်များဖြစ်သည်ဟု ဆွေးနွေးသုံးသပ်ကြပါ သည်။ ဇန်နဝါရီနောက်ဆုံးပတ်မှ ရေလွှတ်သည့်အတွက် ဆောင်းစပါးရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ရာသီဥတု အလွန်ပူပြင်းသည့် ဧပြီလတွင် ကျရောက်နေခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်းစသော အခက် အခဲများသာမက စပါးမျိုး ရွေးချယ်ရာတွင်လည်း သက်တမ်းတိုသည့် စပါးမျိုးများကိုသာ ရွေးချယ်ရ ခြင်း စသော အခက်အခဲများလည်း ကြုံတွေ့ခဲ့ရ ပါသည်။

တောင်သူလယ်သမားများမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအတွက် အရင်းအနှီးကို မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်မှသာ ချေးယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ အစိုးရဘဏ်မှ ချေးငွေမှာ ချေးငွေကာလ တိုတောင်း ခြင်း၊ တစ်ဧကတစ်သိန်းနှုန်းသတ်မှတ်ထားခြင်း၊ အများဆုံး (၁၀)ဧက (၁၀) သိန်းအထိသာ ထုတ် ချေးပေးနိုင်ခြင်းကြောင့် စပါးထွက်ရှိချိန်တွင်စပါးဈေးနှုန်း နိမ့်ကျနေသော်လည်း တောင်သူလယ်သ မားများမှာ မိမိတို့စပါးကိုထုတ်ရောင်းချရသဖြင့်ရရှိမည့် အကျိုးအမြတ်များများစွာ ဆုံးရှုံးရပါသည်။

သို့သော်လည်း ယခင်နှစ် ဆောင်းစပါး၌ ချေးငွေပေးဆပ်မှု နောက်ကျခဲ့သည့် တောင်သူများ

ရှိခြင်းကြောင့် ယခုနှစ် မိုးစပါးရာသီ (၂၀၁၅) ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေ နောက်ကျ၍ တောင်သူ လယ်သမားမိသားစုများသည် လိုအပ်သော စိုက်စရိတ်များကို ပြင်ပငွေရှင် များထံမှ အတိုးနှုန်း (၅) ကျပ်မှ (၁၀) အထိ ချေးယူ၍ ဖြေရှင်းခဲ့ရခြင်းကြောင့် လယ်သမားများသည် ပြင်ပမှ အတိုးနှုန်းကြီးမြင့်မှုဒဏ်ကို ခံစားနေရဆဲ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် တောင်သူလယ်သမားများသည် မိမိတို့၏ စပါးအားရောင်းချရာတွင် မျိုးမသန့်ခြင်း၊ အစိုဓါတ် ပါဝင်မှုများခြင်းနှင့် ချေးငွေပြန်ဆပ်လို၍ အမြန်ရောင်းချရခြင်းများကြောင့် စပါးဈေးအား မြင့်တက်လာသည်အထိ စောင့်ဆိုင်း၍ ရောင်းချနိုင်ခြင်းမရှိပဲကုန်သည်များထံသို့ ချက်ချင်းရောင်းချရပါသည်။ ကုန်သည်များမှ ဝယ်ယူရာတွင် (၁၆) ပြည်ဝင် တင်းတောင်းများဖြင့် ဝယ်ယူခြင်းမဟုတ်ပဲ အနည်းဆုံး (၁၇) ပြည်၊ (၁၈) ပြည်ဝင် တင်းတောင်းများဖြင့် ချိန်တွယ်ဝယ်ယူသည်ကိုသိသော်လည်း ရောင်းချနေကြရပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ချေးငွေ ကာလကြာရှည်သည့် ချေးငွေ အမျိုးအစားများနှင့် မျိုးသန့်စပါးများ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်မှသာ အဆိုပါ အခက်အခဲများအား ကျော်လွှားနိုင်မည် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်မျှော်လင့်ထားကြ ပါသည်။

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေး နှင့် ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၅၆	၁၂၅ ကောင်
မြင်း		
ကျွဲ	၆	၁၃ ကောင်
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၃၉	၅၈ ကောင်
ကြက်	၁၀၈	၅၀၅ ကောင်
ဘဲ	၈	၄၄ ကောင်
အခြား		
ရေလုပ်ငန်း		
ငါးကန်	မရှိ	
ပုဇွန်ကန်	မရှိ	
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	မရှိ	
ဂဏာန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	မရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုနှင့် ပက်သက်သော ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာ မသိခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံး ပျက်စီးမှု ရှိပါသည်။ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးအနည်းငယ် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ နွား၊ ကျွဲ၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ဒေသကြက်၊ ဘဲ မွေးမြူကြပါသည်။ မွေးမြူရေးကို အဓိကထားသော မိသားစု (၁၁) ဦးသာရှိ သည်။

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	ဘဲစားကျက် ကျယ်ပြန့်စွာရှိခြင်း
ရေရရှိမှု	ရေနက်ကွင်းများဖြစ်၍ ရေအလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ခြင်း
တိရစ္ဆာန်မျိုး	မျိုးကောင်းမျိုးသန့် လက်လှမ်းမီသည်။ (ဝက်)
ဈေးငွေ	အင်္ဂပူမြို့နှင့် နီးသောကြောင့် ကာလရှည်ချေးငွေ ရရှိနိုင်ရန်အ တွက် အဆက် အသွယ် လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အင်္ဂပူမြို့နှင့် နီးသောကြောင့် မွေးမြူရေးသွင်းအားစုအတွက် လွယ်ကူ စွာ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေး/ကုဦးစီးဌာန၏ အကူအညီဖြင့် တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေးနှင့် နည်းပညာများ အတွက် လွယ်ကူစွာ လက်လှမ်းမီနိုင်သည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	မြန်အောင်၊ ကြံခင်း၊ ထူးကြီး၊ မဲဇလီကုန်း စသောဒေသများမှ ကျေးရွာအရောက်ကားကြီးကားငယ်အသွယ်သွယ်ဖြင့်လက်ကား လာရောက် ဝယ်ယူကြပါသည်။ (ဝက်၊ ဘဲဥ)
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံဝင်းများ အတော်အသင့် ကျယ်ဝန်းသဖြင့် တစ်နိုင် တစ်ပိုင် မှ စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးအတွက် အဆင်ပြေပါသည်။
အခြား(၁)	
အခြား(၂)	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးအတွက် ရွာသူရွာသားများမှ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူခြင်း အတွက် စိတ်အားထက်သန်မှုများရှိပြီး ချေးငွေနှင့် မွေးမြူရေး နည်းပညာသာရရှိနိုင်ပါက တိရစ္ဆာန် အမယ်စုံ မွေးမြူလာနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ အရင်းအနှီးအတွက် အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ရရှိပါက ကာလရှည်ချေးငှားပြီး မွေးမြူရေးကဏ္ဍကိုတိုးချဲ့လိုပါသည်။ ဝက်သားဈေးကွက်မှာကျယ်ပြန့်ပါ သည်။ ဈေးကောင်းပြီး မြန်အောင်၊ ကြံခင်း၊ ထူးကြီး၊ မဲဇလီကုန်း စသောဒေသများမှ ကျေးရွာ အရောက် ကားကြီးကားငယ်အသွယ်သွယ်ဖြင့် အိမ်တိုင်ရာရောက် လက်ကား ဝယ်ယူကြပါသည်။ ဝက်ခြံ၊ ကြက်ခြံ၊ ဘဲခြံများဆောက်လုပ်ရန် ကျေးရွာနယ်နမိတ်အတွင်း ဝါး၊ တောသစ်၊ အင်ဖက် စသော အခြေခံပစ္စည်းများ လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ပါသည်။

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမီမှု	သင့်တင့်သောအတိုးနှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသော ကာလရှည် ချေးငွေ စနစ်မရှိခြင်း။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ကြက်၊ ဘဲ၊ ဝက်တွင်အဖြစ်များပါသည်။ တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေး အသိပညာနည်းပါးခြင်း နှင့်ကာကွယ်ဆေးအချိန်မှီစွာ မထိုးနှံခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	အင်္ဂပူမြို့နှင့် နီးသော်လည်း မဆက်သွယ်ဖူးကြပါ။ အတွေ့အကြုံ မရှိသေးပါ။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	မွေး/ကုဦးစီးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းအင်အားနည်းပါးသောကြောင့် လုံလောက်သော စောင့်ရှောက်မှု မပေးနိုင်ခြင်း။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	မရှိပါ။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ	မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာ ဗဟုသုတ အလွန်နည်းပါးပြီး ပညာပေးအစီအစဉ်များ ရယူရန် လိုအပ်ပါသည်။
စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် လိုင်စင် လက်လှမ်းမီမှု	မရှိပါ။
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမီမှု	
ငါးဖမ်းခွင့် ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှု	
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမီမှု	
အခြား	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်သာ လုပ်ကိုင်ကြပြီး တိရစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်မှုနှင့် ပက်သက်သော ဗဟုသုတနှင့် နည်းပညာ လိုက်နာမှုမရှိခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှု များပါသည်။ မွေးမြူရေးသမဝါယမအဖွဲ့ဝင် (၃၅) ဦး ရှိသော်လည်း ပြန်ဆပ်ကာလ (၆)လတွင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသောကြောင့် ဝက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနှင့် အဆင်မပြေကြပါ။ ဝက်မွေးမြူရေးမှာ အနည်းဆုံး(၈) လခန့် မွေးမြူ မှသာ ရောင်းချပြီးငွေပေါ်နိုင်ပါသည်။

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	၁၀			နိမ့် (ထင်းခုတ်၊ ဝါးခုတ်ရောင်း - ၁၀)
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၃			မြင့် (၅ ပုံ ဆန်စက် - ၃)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၄	၁၅		လတ် (ပရိဘောဂ၊ လက်သမား - ၄၊ နောက်လိုက် - ၁၅)
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၂			နိမ့် (ဆိုင်ကယ်ပြင် - ၂)
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ)	၈			နိမ့် (ကျားဆံသ - ၁၊ စက်ချုပ် - ၇)
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၁၇			မြင့် (ကုန်စုံဆိုင်ကြီး - ၃၊ သီးနှံပွဲစား - ၂)လတ် (ကုန်စုံဆိုင်ငယ် - ၆) နိမ့် (ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုး - ၆)
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း				
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၄			နိမ့် (ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ - ၄)
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)	၅			မြင့် (ငွေတိုးချေးစားသူ - ၅)
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ(အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၃	ပညာရေး		၁၀		လတ် (ပညာရေး ဝန်ထမ်း - ၁၀)
၁၄	ကျန်းမာရေး				
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)		၁၀၃		နိမ့် - လတ် (ကောက်ရိတ်၊ ကောက်စိုက်၊ ပျိုး နှုတ်၊ ပဲနှုတ်၊ ပဲဆွတ် ကျပန်း - ၉၃၊ (ရန်ကုန်၊ မုဒုံ) တွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများ(စာရေး၊ အထည်ချုပ် စက် ရုံ၊ ခြံရှင်း၊ စတိုးဆိုင်၊ ဆံညှပ်) - ၁၀)
၁၇	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၅၃**	**၁၂၈**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရစီးပွားရေး လုပ်ငန်းအနေဖြင့် အစိုးရ ဝန်ထမ်း၊ ဆံညှပ်၊ စက်ချုပ်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုး၊ လက်သမား၊ ဆန်စက်၊ ဆိုင်ကယ် တက္ကစီ၊ မုန့်လုပ်ရောင်းခြင်း၊ ကောက်စိုက်၊ ကောက်ရိတ်၊ ပျိုးနှုတ်၊ မြေပဲနှုတ်၊ မြေပဲဆွတ်၊ မြက်ရိတ် နှင့်အခြားဒေသများသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်း စသည့်လုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင်စား သောက်ကြသည်။

ထင်းခုတ်၊ ဝါးခုတ် (မျှင်ဝါး၊ သိုက်ဝါး) တို့ကို နီးစပ်ရာ တောတောင်များတွင် ခုတ်ယူကြပြီး ပြာသို၊ တပို့တွဲလ တွင် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ စီးပွားဖြစ်မဟုတ်ဘဲ အိမ်တွင် အသုံးပြုရန် ခုတ်ယူသူ များကြပြီး (၁၀) ဦး ခန့်သာလျှင် ထင်းရောင်းကြသည်။ ထင်း (၁) စည်းလျှင် (၃,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် တစ်နှစ် လျှင် ထင်းအစည်း (၁၅) စည်းခန့်သာ ရောင်းချနိုင်ကြသည်။ ဝါးအလုံး (၁၀၀) လျှင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၈,၀၀၀) ကျပ်ခန့် ရရှိကြသည်။

အသက် (၁၄-၂၀) ဝန်းကျင်ရှိ လူငယ်လူရွယ်များသည် အခြားဒေသများတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ရန်ကုန်မြို့သို့ သွားရောက်ကြပြီး အထည်ချုပ်စက်ရုံ၊ စတိုးဆိုင်၊ ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်နှင့် အရောင်းစာရေး စသည်ဖြင့် လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လုပ်အားခရရှိငွေ တစ်လလျှင်

ပျမ်းမျှအားဖြင့် အများဆုံး (၅၀,၀၀၀) ကျပ်ခန့်သာ ပြန်လည် ပေးပို့နိုင်ကြသည်။ အချို့မှာလည်း ရရှိငွေဖြင့် တက္ကသိုလ် ဆက်လက် တက်ရောက်ကြသည်။ ဆိုင်ကယ်တက္ကစီ အငှားလိုက်သူများမှာ ပုံမှန်လုပ်ကိုင်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ ရံဖန်ရံခါမျှသာ မယ်ဇလီကုန်းဈေးသို့ သွား/ပြန် အငှားလိုက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ အလုပ်အကိုင် များပြားသောအချိန်တွင် ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နေ့ဝင်ငွေ (၂,၅၀၀) ကျပ် ခန့် ရရှိကြသည်။

လက်သမား လုပ်ကိုင်သူများတွင် ဆရာအဆင့် (၄) ဦးသာ ရှိ၍ လုပ်သား (၁၅) ဦးရှိသည်။ (၁) ဦးမှာ ပရိဘောဂများပြုလုပ်၍ ရောင်းချပြီး အခြားလက်သမားဆရာများမှာ လက်သမား အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်မျာ ဖြစ်၍ နေရာဒေသမျိုးစုံသို့ လှည့်လည်၍ ဆောက်လုပ်နေကြပါသည်။ လက်သမား ဆရာတစ်ဦး၏ တစ်ရက်ပျမ်းမျှ ဝင်ငွေမှာ (၄,၅၀၀) ကျပ်ခန့်ဖြစ်ပြီး လုပ်သားတစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှ ဝင်ငွေမှာ (၂,၅၀၀) ကျပ်ခန့် ဖြစ်သည်။ စက်ချုပ်ဆိုင်မှာလည်း (၇) ဆိုင်ခန့်ရှိ၍ ကျေးရွာတွင်းရှိ အမျိုးသမီးငယ်များမှာ ချုပ်ထည်ဝတ်ဆင်မှုများသဖြင့် ဝင်ငွေကောင်းမွန်ပါသည်။ ခေါင်းရွက်ဗျက် ထိုးလုပ်ကိုင်သူများမှာ မယ်ဇလီကုန်းဈေးမှ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ ငှက်ပျော အစရှိသည်တို့ကို စက်ဘီး ဖြင့် သယ်ယူ ၍ ကျေးရွာတွင်းနှင့် ရွာနီးချုပ်စပ်များသို့ သွားရောက်ရောင်းချကြသည်။ ၅ ပုံ ဆန်စက် (၃) လုံးရှိ၍ ကျေးရွာတွင်းမှ ထွက်ရှိသော စပါးများနှင့် ရွာနီးချုပ်စပ်များပါ လာရောက်၍ ကြိတ်ခွဲကြ သဖြင့် များစွာ အားထားရပေသည်။

(၂.၂.၃.၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့်အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	**ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ**
ကျေးရွာတွင်းနှင့်အနီးအနားရွာများတွင်ကုန်ချော ထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်သော ဒေသထွက်ကုန်များ ရှိခြင်း (စပါး၊မြေပဲ၊ခရမ်းချဉ်သီး)	ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်သည့် နည်းပညာများ မသိရှိခြင်း(လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများ ဝင်ရောက်မှု မရှိခြင်း)
မယ်ဇလီကုန်းမြို့ နှင့် (၇) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးခြင်း၊ အင်္ဂပူမြို့နှင့် (၁၅) မိုင်ခန့်သာ ကွာဝေးခြင်း	ဈေးငွေရရှိနိုင်မည့် အရင်းအမြစ်များနှင့် ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း
	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ မရှိခြင်း
	စွန့်စားတီထွင်၍ စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း
	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကိုသာ မှီခို၍ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေရခြင်း
	လက်မှုလယ်ယာမှ စက်မှုလယ်ယာသို့ ကူးပြောင်းလာသဖြင့် လုပ်သား လိုအပ်ချက် လျော့နည်းလာခြင်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာတွင်း လူငယ်များနှင့် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သူ အများအပြားပင်ရှိ၍ ကုန်ကြမ်းများ (ခရမ်းချဉ် သီး၊ မြေပဲ) ရှိသော်လည်း ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချော ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမရှိခြင်း၊ အသက် မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာ မရှိခြင်း၊ ဈေးကွက်ကို လက်လှမ်းမီမှု မရှိခြင်း၊ နည်းလမ်းပြသမည့် ဦးဆောင် သူ (သို့) အဖွဲ့ မရှိခြင်း၊ လုပ်အားခ ကြိုယူကြရခြင်း၊ စုဆောင်းနိုင်မှု မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အကြွေး သံသရာတွင် နစ်မြုပ် နေကြရသည်။ ကျပန်းလုပ်သားများ အနေဖြင့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိရန်ယခုလက်ရှိ အချိန်တွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအပေါ်တွင်သာ မှီခိုနေရပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုံး စက်များကို အသုံးပြုမှုများလာသဖြင့် လုပ်သားလိုအပ်ချက် နည်းပါးပြီး တလင်းနယ်ခြင်း၊ လယ်ထွန်ခြင်း၊ ပျိုးနှုတ်ခြင်း (ကြဲခင်း)၊ ကောက်ရိတ်ခြင်း စသည့်တို့မှာ လုပ်ငန်း များ တိမ်ကောလာပြီ ဖြစ်သည်။ အရေးအကြီးဆုံးသော လိုအပ်ချက်တစ်ခုမှာ ကျေးရွာတွင်း စွန့်စား တီထွင်၍ လုပ်ဆောင်မည့်သူ မရှိခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းသစ်တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် ယုံကြည်ချက် မရှိခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ဆိုရသော် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူနိုင်ရန် ပံ့ပိုးကူညီခြင်း၊ ကုန်ထုတ် လုပ်ငန်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရန် နည်းပညာနှင့် အရင်းအနှီး မတည်ပေးခြင်း၊ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာ သင်တန်းများပေးခြင်း၊ အတိုးနှုန်း သက်သာသော ချေးငွေကဏ္ဍများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း၊ နမူနာပြလုပ်ငန်းများ အစပျိုး တည်ထောင် ပေးခြင်းတို့ကို ပံ့ပိုးကူညီနိုင်မည် ဆိုပါက ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရရှိလာကာ လူနေမှုဘဝများ မြင့်မား လာနိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	မယ်ဇလီကုန်းဈေး(၁၁.၂၆ကီလို မီတာ)၊ ၇ မိုင်	ဟင်္သာတ(၆၇.၅ ကီလိုမီတာ)၊ ၄၂ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်း နှင့် ၎င်း၏အထောက်အပံ့များ	စက်ဘီး၊ဆိုင်ကယ်၊ကား	ဆိုင်ကယ်၊ ကား
ကုန်စည်အမျိုးအစား နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်မှု	အားလုံးရနိုင်(ဈေးသင့်)	အားလုံးရနိုင်(ဈေးနှုန်းချိုသာ၊ ရွေးချယ် စ ရာများ)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	ဈေးရုံ( ) ဆောင်၊ဆိုင်ခန်း (၉၉) ခန်း၊ ကောင်းမွန်	မိုင်နာဈေး(ကောင်းမွန်)၊ ဘူတာဈေး၊ ငွေဝင်းဈေး၊ ဘူးဘုရားဈေး၊ တိုက် ကျောင်းဈေး၊ ညောင်ပင်ဈေး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာမှ ဒေသထွက်ကုန်များ အထူးသဖြင့် စပါးနှင့် ပဲမျိုးစုံ (မတ်ပဲ၊ ဘိုကိတ်၊ ပြောင်း၊ မြေပဲ) အစရှိသည်တို့ကို မယ်ဇလီကုန်း၊ ထူးကြီး၊ ဘန့်ဘွေးကုန်းမှ လာရောက် ဝယ်ယူသည့် ကုန်သည်များကို ကျေးရွာမှာပင် ရောင်းချကြသည်။ ဈေးနှုန်းမှာ မယ်ဇလီကုန်းဈေးနှင့် အနည်း ငယ်သာ ကွာခြားမှုရှိသည်။

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	**ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား**	**ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ**	**အတိုး နှုန်း**	**အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု**	**ချေးငွေ ရရန် အခက်အခဲ များ**
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ် ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်)	ချေးငွေ	၇လ	၀.၄၂ ကျပ် (လတိုး)	ချုလ်စာရွက်	သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အတိုင်း
အစိုးရဘဏ် (သမဝါ ယမ)	စုငွေ၊ချေးငွေ	၆လ	၁.၁၅၀ ရာခိုင်နှုန်း (လတိုး)	အိမ်ထောင်စု စာရင်း(မိတ္တူ)၊ မှတ်ပုံတင် (မိတ္တူ)	သတ်မှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း အတိုင်း
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်					
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက် ငွေစု/ငွေချေး အစီအစဉ်					
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	ကန့်သတ်ချက် မရှိ(နှစ်ဦး သဘောတူညီ သည့်အတိုင်း)	(၈-၃၀) ရာခိုင်နှုန်း /လတိုး	မလိုအပ်ပါ	ယုံကြည် သူမှသာချေး
အပေါင်ဆိုင် မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် လယ်သမားများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်နှင့် သမဝါ ယမ ဘဏ် (လယ်သမ) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ မွေးမြူရေးနှင့် လက်လုပ်လက်စားများ အတွက်မူ ငွေချေးသည့် အစီအစဉ် မရှိသေးချေ။

မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ လယ်သမားများကိုသာထုတ်ချေးပြီး တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀)ကျပ် နှုန်းထုတ်ချေးပေးပါသည်။ အများဆုံးထုတ်ချေးငွေမှာ (၁,၀၀၀,၀၀၀)ကျပ် ဖြစ်သည်။ အတိုးနှုန်းမှာ (၀.၄၂)ကျပ်နှုန်းဖြစ်ပြီး လတိုးဖြစ်သည်။ ထုတ်ချေးသည့်ကာလ မှာ(၇)လဖြစ်

သည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့်တစ်ဧကလျှင် (၁၀၀,၀၀၀)ကျပ်နှုန်းဖြင့်လုံလောက်ခြင်းမရှိချေ။ တစ်ဧကကုန်ကျစရိတ်မှာ(၂၀၀,၀၀၀)ကျပ်ခန့် ကုန်ကျသည်။ ထို့အပြင်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေကိုပြန်လည်ပေးဆပ်ရန်အချိန်ကျလာပါက သီးနှံများကို စိတ်ကြိုက်ဈေးနှုန်းမရရှိဘဲရောင်းချရခြင်း၊ အခြားမှငွေတိုးဖြင့်ယူ၍ ရောင်းချရခြင်း စသည့်အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ လယ်သမားများအနေဖြင့် လုံလောက်သောချေးငွေပမာဏအား နှစ်ရှည်ထုတ်ချေးမည်ဆိုပါက ပိုမိုအကျိုးရှိစွာအသုံး ချနိုင်မည်ဖြစ်ပေသည်။

သမဝါယမဦးစီးဌာန

သမဝါယမအဖွဲ့မှ ငွေထုတ်ချေးသည့် အစီအစဉ်များလည်းရှိပါသည်။ ထိုအဖွဲ့၏ပုံစံမှာ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှသာ ထုတ်ချေးနိုင်သည်။ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန် (၅,၀၀၀)ကျပ်စုရသည်။စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုတည်းသာ ငွေထုတ်ချေးခွင့် ရရှိကြပါသေးသည်။ ငွေပမာဏမှာတစ်ဦးလျှင် ပထမအကြိမ်တွင်(၁၀၀,၀၀၀)ကျပ်ထုတ်ချေးနိုင်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ ယခင်က (၁.၅၀) ကျပ် နှုန်းဖြစ်ပြီး ယခုအခါတွင် (၁.၁၅) ကျပ် နှုန်းအဖြစ် အတိုးနှုန်း လျှော့ချထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ချေးငွေကာလမှာ (၆) လ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုလက်ရှိတွင် တစ်ဦးလျှင် (၁၀၀,၀၀၀) ကျပ်နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသူမှာ (၄၅) ဦး ရှိ၍ (၃၅၀,၀၀၀) ကျပ် နှုန်းဖြင့် ထုတ်ချေးသူမှာ (၁၃၅) ဦး ရှိပါသည်။

ငွေတိုးချေးသူ

ကျေးရွာတွင်း၌ပင် ငွေချေးယူနိုင်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ ပျမ်းမျှအားဖြင့် (၈ - ၃၀ ကျပ်၊ လတိုး) ဖြစ်ပြီး အပေါင်ပစ္စည်းပေးရန်မလိုအပ်ပါ။ သို့ရာတွင် ကျေးရွာရှိ မိသားစုများ လိုအပ်သောချေးငွေပမာဏအလုံအလောက် ရရှိရန်နှင့် လိုအပ်နေသူအားလုံးရရှိရန် ထုတ်ချေးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ချေးငွေကာလမှာ သတ်မှတ်မှုမရှိပေ။ ယုံကြည်သူများကိုသာ ထုတ်ချေးကြခြင်းဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများငွေချေးယူရန် ခက်ခဲပါသည်။

အခက်အခဲပြဿနာ

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာသို့ နိုင်ငံတကာ ငွေချေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ လာရောက်လုပ်ကိုင်ရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် အစည်းအဝေးကို (၂)ပတ် တစ်ကြိမ်တွင် လုပ်ငန်းချိန်ဖျက်၍ လာရောက်ရန် ခက်ခဲခြင်း၊ စုကြေးငွေ တစ်ပတ်လျှင် (၁,၁၀၀) ကျပ် စုဆောင်းရန်ခက်ခဲခြင်း၊ (၂) ပတ် တစ်ကြိမ် ပြန်လည် ပေးဆပ်ရန် မလွယ်ကူခြင်းတို့ကြောင့် ချေးငွေကို လိုအပ်သော်လည်း ငြင်းပယ်ခဲ့ရပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား မိသားစုများအနေဖြင့် လုပ်ငန်း အပေါ်မူတည်ပြီး အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ထုတ်ချေးသောချေးငွေဖြစ်ပြီး ဒေသနှင့်သင့်လျော်သော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ သတ်မှတ်၍ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဆိုပါက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်လာ နိုင်ပြီး ဝင်ငွေတိုးပွားလာနိုင်ပါသည်။

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချခြင်း အပါ အဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	နိမ့်	မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု ကောင်းနေဆဲဖြစ်ပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	သစ်တောပြုန်းတီးမှု မြင့်မားလာသောကြောင့် အပင်မျိုးစိတ်များ ပျောက်ကွယ်လာနေပြီဖြစ်သည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	(၄-၅) နှစ် တစ်ကြိမ်ခန့်သာလျှင် ဆိုးဝါးစွာ ကျရောက်မှုရှိတတ်သည်။ များသောအာဖြင့် ထိန်းချုပ်၍ရသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	ပေါများပါသည်။ ဆည်မြောင်းရှိသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	မြင့်	ယခင်ထက်စာလျှင် အလွန်နည်းပါးသွားပြီဖြစ်ပါသည်။
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	ကျွဲ၊ နွားတိရိစ္ဆာန်များ နည်းပါးသွားပြီဖြစ်သည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	အိမ်သုံးအမှိုက်များကို မီးရှို့ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ သစ်ပင်ရင်းပုံခြင်းဖြင့် သော်လည်ကောင်းစသည့် အလေ့အထများ ရှိပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေများတွင် မြေဆီဩဇာ ကြွယ်ဝမှု ကောင်းမွန်နေသော်လည်း သဘာဝမြေဆွေးများ၊ မြေဩဇာများကို စိုက်ခင်းများသို့ ပြန်လည်ဖြည့်တင်းခြင်း အလေ့အထများနည်းပါးလာပြီး ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှု မြင့်မားလာသည့်အတွက် နောင်တစ်ချိန်တွင် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှုများ ဖြစ်ပေါ် လာနိုင်သည့် အန္တရာယ်ရှိပါသည်။ ငါးမျိုးစုံရရှိမှုမှာ ယခင်အတိုင်းပင် ရှိနေသေးသော်လည်း ရရှိမှု နည်းပါးလာပါသည်။ လူနေထူထပ်လာမှုကြောင့် သဘာဝသယံဇာတဖြစ်သည့် ငါးအပေါ်တွင် မှီခိုမှုများပြားလာသဖြင့် ရှားပါး လာပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြေအများအပြား ရှိသော်လည်း စိုက်ပျိုးသည့် အလေ့အထနည်းသောကြောင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ရှားပါး ခြင်း နှင့် ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှုများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	များ	ကညင်ချောင်းသည်လူနေအိမ်ယာအချို့ကိုရေလွှမ်း မိုးသော်လည်း အသက်အန္တရာယ် ထိခိုက်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။	ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဆော်သြခြင်းစသည့် အလေ့အကျင့်များရှိသည်။
မီးဘေး	နည်း	တစ်ခါကြုံတွေ့ဖူးသည်။ (၂) အိမ်လောင်ကျွမ်းခဲ့	ရွာသူရွာသားများဝိုင်းဝန်းကာကွယ်ကြ ပါသည်။
မုန်တိုင်း	နည်း	မဖြစ်ဖူးသေးပါ။	မိုးလေဝသသတင်း နားထောင်ပြီး၊ ဆော်သြခြင်း အလေ့အကျင့်ရှိသည်။
ငလျင်	နည်း	ငလျင်ကြောမရှိပါ။	
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း	မိုးများသောဒေသဖြစ်သည်။	
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ	နည်း		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း		
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း		မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့်စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ပညာတတ်မြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း	၉ နှစ်နှင့် အထက်၊ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁	၆	၇	၁.၃၂%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	၃၁	၅၀	၈၁	၁၅.၃၁%
မူလတန်းမပြီးဆုံးမီ ကျောင်းထွက်သူဦးရေ	-	-	-	- %
မူလတန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၅၄	၅၆	၁၁၀	၂၀.၇၉%
အလယ်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၄၀	၂၈	၆၈	၁၂.၈၅%
အထက်တန်းပညာရေး ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၇	၁၃	၃၀	၅.၆၇%
တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၀	၂၀	၃၀	၅.၆၇%
၉ နှစ် အထက် လူဦးရေပေါင်း	**၂၃၈**	**၂၉၁**	**၅၂၉**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း (၅-၉နှစ်)	၂၆	၁၉	၄၅	၄၅/၄၀ = ၁၁၂%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၆	၇	၁၃	၁၃/၂၅ = ၅၂%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၉	၁၀	၁၉	
တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား၊သူ	၆	၇	၁၃	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင် ကျေးရွာအုပ်စု အတွင်းရှိ ရွာ (၁၂) ရွာ အပြင်ပတ်ဝန်းကျင် ကျောင်းကွင်း၊ ကွဲဇင်း၊ ဘန့်ဘွေးကုန်းစသည့် ကျေးရွာအုပ်စုများမှ ကျောင်းသူ/သားများပါလာရောက်ပညာသင်ကြားကြပါသည်။ ကျောင်းသားအများစုမှာခြေလျင် လာသူများနှင့် စက်ဘီးဖြင့် လာကြပါသည်။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမီမှု

အကြောင်းအရာ	အထက်တန်းကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ရွာအတွင်း		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်သွား အုပ်စုအတွင်း ရွာ (၁၂) ရွာအပြင်၊ ပတ်ဂန်းကျင် ကျေး ရွာ (၃) အုပ်စုမှ ကျောင်းသားများ တက်ရောက် ကြပါ သည်။		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊ အနံ၊အမြင့်) အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး	၁။ ၁၃၀–x၃၀– x ၁၅–တစ်ထပ် - ၁၉၆၇ ခုနှစ် (သစ်သား ကျောင်းဆောင်မှာ ဟောင်းနွမ်းနေပြီးပြုပြင်ရန်/အသစ်ပြန်ဆောက်ရန်လိုအပ်နေပါသည်) ၂။ ၁၂၀–x၃၀– x ၁၅–တစ်ထပ် - ၁၉၉၀ ခုနှစ် (မကောင်းတော့၍ ဖြိုဖျက်ခွင့် ကျပြီး ဖြစ်ပါသည်) ၃။ ၁၂၀–x၃၀– x ၁၅–တစ်ထပ် - ၁၉၈၅ ခုနှစ် ၄။ ၉၀–x၃၀– x ၁၅–တစ်ထပ် - ၂၀၀၀ ခုနှစ် (ပြတင်းပေါက်များ တပ်ဆင်ရန် နှင့် ကွန်ကရစ်အခင်း ခင်းရန် လိုအပ်နေပါသည်) ၅။ ၉၀–x၃၀– x ၁၅– တစ်ထပ် - ၂၀၁၅ ခုနှစ် (ဆောက်လုပ်ခွင့် ရရှိပြီး စတင်ဆောက်လုပ်နေ)		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	၁။ ကျောင်းစာကြည့်တိုက် ဗီဒို (၂) လုံး ၂။ စားပွဲ (၂) လုံး + ကုလားထိုင် (၁၀) လုံး ၃။ ရုံးသုံး ဗီဒို (၂) လုံး ၃။ စာရေးခုံ + ထိုင်ခုံ (၅၀) စုံ လိုအပ်နေပါသည်။		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
အစိုးရခန့်	၃	၁၇	၂၀
ကျေးရွာခန့်	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာရှိ အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းတွင်ကျောင်းဆောင်လေးဆောင် ရှိသည့်အနက် ကျောင်းဆောင်များ၏ အရွယ်အစားနှင့် အရည်အသွေးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ၁၃၀–x ၃၀–x၁၅–တစ်ထပ် ကျောင်းဆောင်မှာ စတင် ဆောက်လုပ်ချိန်က အသုံးပြုသော သစ်များမကောင်းခြင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လက်သမားများနှင့် သာသမားရိုးကျအတိုင်း ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် သစ်သားတိုင်များမှာ ချစားနေပြီး ကျောင်း ဆောင်မှာ လုံးဝမကောင်းမွန်တော့ပေ။ မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှလည်း လာရောက် စစ်ဆေး ပြီး ဖြိုဖျက်ခွင့်အတွက် ခွင့်ပြုချက် ရရှိပြီး ဖြစ်ပါ သည်။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ၁၂၀–x၃၀–x ၁၅–သစ်သားတစ်ထပ် ကျောင်း ဆောင်မှာ မူလတန်းကျောင်းသား/သူများ အတွက် စာသင်ဆောင်ဖြစ်သည်။ ကြွခိုင်မှု နည်းနေပြီး ဟောင်းနွမ်းနေ၍အမြန်ပြုပြင်ရန် (သို့) အသစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်နေပါသည်။

၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ၉၀–x၂၄–x၁၅–တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်မှာ အုတ်ပတ်ကား၊ သွပ်မိုး ဖြစ်ပြီး ပြတင်းပေါက်များ တပ်ဆင်ရန်နှင့် ကွန်ကရစ်အခင်း ခင်းရန် လိုအပ် နေပါသည်။

၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် ဆောက်လုပ်ထားသော ၉၀–x ၃၀–x၁၅–တစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်မှာ အုတ်ပတ်ကား သွပ်မိုး၊ ကွန်ကရစ်အခင်း ဖြစ်ပြီး အရည်အသွေးကောင်းမွန်ပါသည်။

ထပ်မံ၍ လက်ရှိအချိန် ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် ၉၀–x ၃၀–x၁၅– တစ်ထပ် ကျောင်းဆောင် တစ်ဆောင်ကို ဆောက်လုပ်ခွင့် ရရှိပြီး စတင်ဆောက်လုပ်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	၂၀ ဦး
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၂၇
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	၅ - ၁၀ %
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မသန်မစွမ်းသူများ မရှိပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	မူလတန်း အဆင့် ကျောင်းသူ/ကျောင်းသားများ အတွက် ဗလာ စာအုပ်၊ ပြဋ္ဌာန်းပုံနှိပ်စာအုပ် အပြည့်အစုံ၊ ဝတ်စုံ တစ်စုံစီကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးပေးပြီး၊ လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်နှင့် စာရေး ကိရိယာများကို ကျောင်းသားများ ဝယ်သုံးရပါသည်။
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက်	မူလတန်းအဆင့် အခမဲ့ ပညာသင်ကြားရေး စနစ်ကို အကောင်

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	အထည်ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသောမိသားစုများမှ မူလတန်းအထိ အခက်အခဲမရှိ ကျောင်းတက်ခွင့် ရနေပါသည်။
	အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့် အတွက်မူကား ကျောင်းသားမိဘများ၏ စီးပွားရေး ပြေလည်မှု၊ ကျောင်းသားများ၏ စာလိုလားမှုအပေါ် မူတည်၍ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများကျောင်းနေ ကြရန် တတ်အားသမျှ တိုက်တွန်းနေရပါသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် ကော်မတီ (၉) ဦးမှ အားတက်သရော လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျောင်းသားမိဘများမှ ကျောင်းသားများအား ကျောင်းတက်အောင် တိုက်တွန်း အားပေးစေလိုပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

တိုးတက်လာသော ကျောင်းသား အရေအတွက်ကြောင့် အိမ်သာ (၆) ခန်းထပ်မံဆောက်လုပ်မှသာ လုံလောက်နိုင်ပါမည်။ ရုံးခန်းအတွက် ဗီဒို(၂) လုံး၊ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်အတွက် ဗီဒို (၂) လုံး၊ စားပွဲ (၂) လုံး၊ ကုလားထိုင် (၁၀) လုံး၊ နှင့် စာရေး စာဖတ်ခုံ (၅၀) စုံခန့် ထပ်မံ ဖြည့်တင်းရန် လိုအပ်နေပါ သေးသည်။

မူလတန်းအဆင့် အခမဲ့ပညာသင်ကြားရေးစနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်နေသည့်အတွက် ဆင်းရဲသောမိသားစုများမှ မူလတန်းအထိ အခက်အခဲမရှိ ကျောင်းတက်ခွင့် ရနေပါသည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့် အတွက်မူကား ကျောင်းသားမိဘများ၏ စီးပွားရေးပြေလည်မှု၊ ကျောင်းသားများ၏ ကျောင်းပညာရေးလိုလားမှု အပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းနေ အရွယ်ကလေးများ ကျောင်းနေကြရန် တတ်အားသမျှ တိုက်တွန်းနေရပါသည်။ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင် ကော်မတီ (၉) ဦးမှ အားတက်သရော လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ ကျောင်းအတွက် လိုအပ်ချက်များတွင် စာဖတ်ဝိုင်းများ နှင့် ကွန်ပျူတာ အသုံးပြုရန်အတွက် လိုအပ်သော လျှပ်စစ်မီးအတွက် ဆိုလာတပ်ဆင်ရန် အရေးတကြီး လိုအပ်နေပါသည်။

ကျောင်းသူ၊ ကျောင်းသားများအတွက် သောက်သုံးရေကို ကျောင်းအတွင်းရှိ လက်နှိပ်တုံကင် (၂) လုံးမှ ရယူသုံးစွဲပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲ အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် သိပ္ပံဘာသာရပ်ကို သင်ကြားပေးနိုင်မည့် ဆရာ/ဆရာမ မရှိခြင်းကြောင့် ကျေးရွာမှ ကျောင်းသူ/သားများမှာ သိပ္ပံဘာသာတွဲ နှင့် ဝိပ္ပံဘာသာတွဲကို ယူခွင့်မရှိတော့ပဲ ဝိဇ္ဇာဘာသာတွဲကိုသာ သင်ယူခွင့် ရရှိသောကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း တက္ကသိုလ်များသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသောကြောင့်ကျောင်းသားမိဘများမှာ သားသမီးများ၏ အနာဂတ်အတွက် အားရကျေနပ်စရာ မရှိကြောင်း သုံးသပ်ကြပါသည်။ ကျေးရွာမှ ထူးချွန်ကျောင်းသားများ ပေါ်ထွက်လာစေရန်အတွက် မြို့နယ်အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သိပ္ပံဘာသာရပ်သင် ဆရာ/ဆရာမများ အမြန်ဆုံး ရရှိနိုင်ရန် အကူ

အညီ ပေးစေလိုကြောင်း ဆွေးနွေးကြပါသည်။ ထို့အပြင် အား/ကာဆရာမှာ အခြားကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားပြီး အစားထိုး ဆရာ/ဆရာမ မရသေးသောကြောင့် ကျောင်းသား/သူများ၏ ကိုယ်ကာယကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် အားကစားထူးချွန်ကျောင်းသား/သူများ ပေါ်ထွက်ရန် အခွင့်အလမ်းနည်းနေပြီး အားကစား သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများနှင့် အား/ကာဆရာ/ဆရာမကို အမြန် ဖြည့်ဆည်းပေးစေလိုကြပါသည်။

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

၁. ငှက်ဖျားရောဂါ	၂.	၃.	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ အဓိက ဖြစ်ပွားလေ့ရှိပြီး ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း ရှိပါသည်။

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (ကီလို)	အခန်း/ ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်း	ကျေးရွာ အတွင်း	ရှိ	ကျန်းမာရေးမှူး - ၁ အပြာဝတ် - ၁	မရှိ	အစိုးရ အသိ အမှတ်ပြု
တိုက်နယ်ဆေး ရုံ (မဲဇလီကုန်း)	၉.၅ ကီလို (၇ မိုင်)	ရှိ	ဆရာဝန် - ၁ လ/ထ ဆရာဝန် - ၁ အပြာဝတ် - ၃ အနီဝတ် - ၄ ဆေးရုံ အကူ - ၄	ရှိ	
ဆေးဆိုင်	ကျေးရွာအတွင်း၊ မယ်ဇလီကုန်း၊ အင်္ဂပူမြို့		ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လက်လှမ်းမီမှု ဆေးဝါး.... သိုလှောင်ပုံစနစ် အအေးခန်းစနစ်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

အသေးစားကျန်းမာရေး နှင့်ဆိုင်သောဆေးဝါးများကို ကျေးရွာအတွင်းရှိ ဆေးခန်းများ နှင့် ကုန်စုံဆိုင်များတွင်ရရှိနိုင်ပြီး အကြီးစား ကျန်းမာရေးအတွက်ကား မယ်ဇလီကုန်းနှင့် အင်ပူမြို့ပေါ်ရှိ ဆေးဆိုင်များတွင် ရနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတိုးတက်လာစေရန် မြို့နယ်ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနမှ အခါအားလျော်စွာဖွင့်လှစ်သော ကျန်းမာရေးလုပ်သားသင်တန်းများသို့လည်း တက် ရောက်လိုကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများကိုလည်း အခါအား လျော်စွာပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများ၏ ကျန်းမာရေးအသိများ တိုးတက် လာမည်ဟု သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြ ပါသည်။

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/ အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
တုံကင်	၃၂	ကောင်း	ရှိ	ရှိ	ရှိ	
ကန်						
မြစ်/ချောင်း						
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် သောက်ရေအတွက် အုတ်ရေတွင်း (၂) တွင်းရှိပြီး၊ အိမ်ထောင်စုအများ စုမှာ လက်နှိပ်တုံကင်များဖြင့် သောက်သုံးရေကို ရရှိပါသည်။ လိပ်ပေါင်ဆွဲ ကျေးရွာ၏ ထူခြား ချက်မှာ လက်နှိပ်တုံကင် (၄) တွင်းသာ ရေကောင်းပြီး ကျန်ရှိသောတွင်းများမှ ရေများမှာ သံဓာတ် ပါဝင်မှု မြင့်မားပါသည်။ ဒေသနည်းအရ နှစ်ရက်ခန့် လေသလပ်ခံပြီးမှ အသုံးပြုခြင်းနှင့် ကျိုချက်၍ သောက်သုံးခြင်းများကို ပြုလုပ်ကြပါသည်။

(၂.၇.၄)သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၁၈၁	ပလပ်စတစ်ခွက်သုံး ယင်လုံအိမ်သာ
ကျင်းအိမ်သာ	၆	
ပက်လက် အိမ်သာ		
တောထိုင်		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်း ကျင်းအိမ်သာသုံးစွဲသော အိမ်ထောင်စုမှာ (၆) အိမ်ခန့်ရှိပြီး ကျန်အိမ်ထောင်စုများမှာ ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ် သုံးစွဲကြပါသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေး အပိုင်းမှာ စိတ်ချရပါသည်။

(၂.၈) လမ်းတံတား အခြေအနေ

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၂၃)	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်း ရာသီ	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု တစ်နှစ်ပါတ်လုံး	လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
ကျေးရွာတွင်းလမ်း						
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်			သုံး	၃.၂ ကီလိုမီတာ

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာသည် မယ်ဇလီကုန်း-ပြည်တော်သာကုန်း-ကျွန်းပင်ဆိပ်-ရှာဖြူပင်ဆိပ်-အိုင်က လော-စမ်းရွာကွင်း-ရွှေနိုင်ဝ-နတ်စင်ကုန်း-ထုံးဝ-သရက်တော-လိပ်ပေါင်ဆွဲ (၇) မိုင်အရှည် ကျေးလက်လမ်းပေါ်တွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ကုန်ကားများ၊ သစ်ကားများ၊ ကျောက်ကား များ ဖြတ်သန်းခြင်းကြောင့် လမ်းမှာ ဆိုးရွားပါသည်။ ထိုလမ်းပေါ်ရှိ ရေပြွန် ၁-ခုမှာ ကျေးရွာအတွင်း ကုန်ကားများ ဖြတ်သန်းခြင်းကြောင့် ပျက်စီးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် သရက်တော-လိပ်ပေါင်ဆွဲ (၂ မိုင် အရှည်) လမ်းနှင့် ရေပြွန် ၁-ခု ကို ပြုပြင်ရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း /ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ ပွင့်လင်း ရာသီ	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား					
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်	၁’x ၁၂ – (၁) ခု	ဆိုး	၂၀၁၀		သုံး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ရေပြွန်များမှာလည်း ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ တည်ဆောက်ထားပြီး၊ ပျက်စီးနေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရေပြွန် ၁-ခု ကို ပြင်ဆင်တည်ဆောက်လိုကြ ပါသည်။

(၂.၈.၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း	မရှိ			
ပင်လယ်ရေကြောင်း	မရှိ			

၁ ‘‘ လှေ၊သမ္ဗာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သင်္ဘော

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက် လှေ	လှေ၊ သမ္ဗာန်	စက်ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ထော်လာဂျီ	ဘတ်စ် ကား	နွားလှည်း
အရေအတွက်	မရှိ	မရှိ	၁၄၆	၉၄	၃		၄၀

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကြို့ပင်ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍတွင် ကားလမ်းကိုသာ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ အသုံးပြု သောယာဉ်များမှာ စက်ဘီး (၁၄၆) စီး၊ မော်တော် ဆိုင်ကယ် (၉၄) စီး နှင့် ထော်လာဂျီ (၃) စီး ရှိပါသည်။

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး စနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း			
ဆိုလာစနစ်	၃၄	သင့်	မိုးရာသီတွင်နေရောင်ခြည် ရရှိမှု နည်းသဖြင့် အခက်အခဲရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁၂	သင့်	မိမိအိမ်အတွက် သာသုံး
လေစွမ်းအင်			
ဇီဝလောင်စာ (အခြား-ဖယောင်းတိုင်)	၁၄၇	သင့်	ကုန်ကျစရိတ်များ၊ မီးဘေးအန္တရာယ်ရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှာ မယ်ဇလီကုန်းမြို့နယ်ခွဲတွင်ရှိ၍ (၇) မိုင် ဝေးကွာပါသည်။ ဆိုလာမီး ကို အိမ်ခြေ (၆၀) နီပါး အသုံးပြုလျှက် အခြားသော အိမ်ထောင်စုများမှာ ဖယောင်းတိုင်မီးကိုသာ သုံးစွဲနေပါသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ဝေးကွာလွန်းသောကြောင့် ရွာဘုံမီးစက်အဖြစ် စပါးခွံ ဂက်စ်သုံး အင်ဂျင်မီးစက် သုံးစွဲရန် အဆိုပြု ကြပါသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၁၃၉	၈၄	၈၁			၅၂

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ကျေးရွာတွင် Telenor, Ooredoo, MPT ဖုန်းလိုင်းများအားလုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ MPT ဖုန်းလိုင်းသည် မှာ ပို၍ ဆက်သွယ်အား ပါသည်။ Internet အသုံးပြုသူ လူငယ်များ လည်းရှိပါသည်။

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	ကျေးရွာ အားကစားကွင်းရှိပါသည်၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု မရှိပါ၊
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အားလက်လှမ်းမီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်ရှိ၊ စာအုပ်မရှိ၊ စာဖတ်လေ့သိပ်မရှိ၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

လူငယ်များမှာ ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင်ပါဝင်ဆောင် ရွက်ကြပါသည်။ Internet အသုံးပြုသူ လူငယ်များလည်းရှိပါသည်။ကျေးရွာ၌ စာကြည့်တိုက်ရှိသော်လည်း စာအုပ်များမရှိ၊ စာဖတ်သော အလေ့အထ နည်းပါသည်။ အားကစားကွင်းပြုပြင်ခြင်း၊ မီးသင်္ဂြိုလ်စက် ထောင်ခြင်း၊ လူနာတင်ယာဉ်တစ်စင်း ထူထောင်ရန်နှင့် လူငယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးသင်တန်းများ ပြုလုပ်ပေးရန် အဆိုပြုကြပါသည်။

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်း လုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	Telenor, Ooredoo, MPT ဖုန်းလိုင်းများအားလုံး ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	ဟောင်ကောင်ကြက်ခြေနီ အဖွဲ့ မှ လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် သင်တန်းများပေးထားပါသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေးအစီအစဉ်များ၊ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဟောင်ကောင်ကြက်ခြေနီအဖွဲ့မှ လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင် သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် သင်တန်းများပေးထားပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ TV တို့မှ သိရှိရပါသည်။ မယ်ဇလီကုန်းမြို့တွင် ရဲစခန်းတည်ရှိ၍ ဒေသလုံခြုံရေး အတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပါသည်။

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	၂	၂	မရှိ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉ - ၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

Note: ၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

အိမ်နီးနားချင်း တစ်ခါတစ်ရံ အချင်းများမှု လေးများသာရှိ၍ ကြီးကြီးမားမား ပြဿနာ မရှိပါ၊ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမှာလည်း သာမန် အဆင့်သာဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတား နှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
လူသား အရင်း အမြစ် • အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သော လူဦးရေ များပြားခြင်း။ • လူကြီး၊လူငယ်များ စုပေါင်း လက်တွဲ ဆောင်ရွက် လေ့ရှိခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဦးရေ စုစုပေါင်းမှာကျား (၂၀၀) ဦးနှင့်မ (၂၄၀) ဦး၊ စုစုပေါင်း (၄၄၀)ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာလူဦးရေ၏ (၇၃.၄၆) % ရှိပါသည်။ လက်ရှိ အထက်တန်းပညာ တက်ရောက် သင်ကြားနေသူ(၁၉)ဦး၊ တက္ကသိုလ် တက်ရောက်နေသူ (၁၃) ဦး၊ တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ (၃၀)ဦး စသည်ဖြင့် တစ်နှစ် ထက်တစ်နှစ် ပညာတတ်ဦးရေ များပြားလာသော ကြောင့် အနာဂတ်ကာလတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုး တိုး တက် ရေးအတွက်လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များ ရှိနေပါသည်။ • ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွင် လူကြီး၊ လူငယ် လက်တွဲပြီး ကောင်းမွန်စွာ တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင် ကြသော အလေ့အထကောင်းများကလည်း အနာဂတ် ကာလအတွက် အားရဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • စပါးနှင့်ပဲ သီးလှည့်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်မြေပဲ၊ မတ်ပဲကိုသီးနှံ စိုက်ပျိုးမှုပုံစံအရ စိုက်ပျိုးမြေ မြေဆီလွှာ အာဟာရမှာ လုံးဝကုန်းခမ်းသွားခြင်းမရှိပဲ အတန်အသင့် ပြန်လည် ပြည့်ဝလာသည်ဖြစ်ရာ သီးနှံအထွက်နှုန်းများ သိသိ သာသာကျ ဆင်းသွားခြင်းမရှိ၍ သီးနှံဈေးကွက်၏ ဈေးနှုန်းများ မြင့်မားလာမည် ဆိုပါက စီးပွားဖွံ့ဖြိုး လာ မည့် အလားအလာကောင်းများ ဖြစ်ပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးထွက်ကုန်ဈေးကွက် ရှိနေခြင်း။ • တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူလေ့ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေး အကျိုးဆောင် ရှိခြင်း။	• မွေးမြူရန် မြေနေရာ အခက်အခဲ မရှိခြင်း၊ အစားအစာ များအလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ ဝက်ဈေးကွက်ကောင်း ခြင်း၊မွေးမြူရေးသုံးပစ္စည်း၊ ထွက်ကုန်များသယ်ယူရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း စသည်တို့ ကြောင့်ဝက်မွေးမြူရေးသည် ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု များအတွက် အသင့်တော်ဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။ • ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု အားလုံးနီးပါး သည် နွား၊ ဝက် နှင့်ကြက်၊ ဘဲတို့ကိုတစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူသည့် အလေ့ အထများရှိခြင်းသည် မိသားစုဝင်ငွေကိုလည်း ပိုမိုရရှိ စေပါသည်။ • ထို့အပြင် ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေး အကျိုးဆောင် လုပ်သားရှိသည့်အတွက် တိရစ္ဆာန်ကျန်းမာရေး ကာ ကွယ်ဆေးများ အချိန်မီထိုးနှံနိုင်သည့် အခွင့်အရေး ရရှိနေပါသည်။

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
စိုက်ပျိုး မွေးမြူ ရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်နိုင်မည့် ကုန်ကြမ်းများရှိနေခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာအတွင်းတွင် ကုန်ချော ထုတ်လုပ်နိုင်သော ကုန်ကြမ်း(ခရမ်း ချဉ်သီး၊ မြေပဲ) ပစ္စည်းများပေါများစွာ ထွက်ရှိနေခြင်းကလည်း ကုန်ချောနှင့် တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်းများ၊ ဆန်အခြေခံ မုန့်များ ထုတ်လုပ် ရောင်းချနိုင်ခြင်းစသည်ဖြင့် အိမ်တွင်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • အစိုးရ ချေးငွေ အမျိုးအစား(၂)ခု အားရယူနိုင်ခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် တောင်သူများအတွက် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးငွေနှင့် သမ ဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ အတွက် ထုတ်ချေးငွေစသည်ဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ချေးငွေများရှိ၍ စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုအတွက် များစွာ အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။
ပညာရေး • ကျေးရွာ၌ အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်း(ရှိခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းရှိ၍ ကျေးရွာ၌ ပညာရေးအတွက် လူငယ်များ ကုန်ကျစရိတ်နည်းပါးစွာဖြင့်သင်ယူခွင့်ရနေကြပါသည်
ကျန်းမာရေး • ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းရှိခြင်း။ • ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများရှိခြင်း။ • ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲရမည့် ဗဟုသုတရှိခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ကျန်းမာရေးမှူး (၁)ဦး၊ အပြာဝတ်ဆရာမ(၁)ဦး ရှိခြင်းကြောင့်အသေးစား ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက် အားကိုးအားထားပြုနိုင်ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စုများသည် ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲသည့် အလေ့အထများ ရှိခြင်းကလည်း ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့်ပက်သက်သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းစေ သောကြောင့် ကျန်းမာရေးကုန်ကျစရိတ်ကိုများစွာ သက်သာစေပါသည်။
ရေ အရင်းအ မြစ် • ဆည်ရေသောက် စပါးစိုက်ပျိုးစနစ်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ဆောင်းစပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက် သွင်းရေကို ကညင်ဆည်မှ လုံလောက်စွာ ရရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးတောင်သူများအတွက် လိုအပ်သော သွင်းရေကို ရေစုပ်စက်များဖြင့် တဆင့်ရေတင်ရသည့် စနစ်မဟုတ်ပဲ ရေသွယ်မြောင်းများမှ ဖောက်ယူနိုင်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးစရိတ်ကို များစွာ သက်သာစေသော ရေအရင်းအမြစ်ကို အလွယ်တကူ ရရှိစေသည့် အခွင့်အလမ်းကောင်းကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • လူငယ်များ သည် လူငယ် အသင်း အဖွဲ့ အနေဖြင့် လူကြီးများ၏ဦးဆောင် မှု အောက်တွင် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက် တတ်ခြင်း။	• ကျေးရွာတွင် လူငယ်များသည် လူငယ်အသင်းအဖွဲ့အနေဖြင့် ကျေးရွာ၏ သာရေး၊ နာရေး၊ ဘာသာရေး တို့တွင်ပါဝင်မှုရှိကြပြီးကျေးရွာလူကြီးများ၏ လမ်းညွှန်မှုများအတိုင်း ဝေယျာဝစ္စ လုပ်ခြင်း၊ လုပ်အား ပေးခြင်း တို့ကိုဆောင်ရွက်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု

ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
• မိသားစုကျေးရွာဖြစ်၍ မှုခင်း ကြီးကြီး မားမားမရှိခြင်း။	များသည် ဆွေမျိုးမကင်းကြသူများနှင့် နှစ်ရှည်လများ အတူတကွ နေထိုင်လာကြသူများ ဖြစ်ကြပြီး ကြီးကြီး မားမားမှုခင်းများဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးခြင်းကလည်း ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အခွင့်အလမ်း တစ်ရပ်လည်း ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉-၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘော တရား များကို နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။ • စွမ်းရည်မြှင့် ဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့ များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း။	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာအတွင်း အဖွဲ့များရှိသော်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး ကဏ္ဍမှလွဲ၍ အဖွဲ့တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊ စုစည်းလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အားနည်းမှု ရှိပါ သည်။ ကျေးရွာလူထုအနေဖြင့် မြို့နယ်ရှိဦးစီးဌာန များ နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စွမ်းရည်မြှင့်ဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် အလှမ်းဝေးခြင်း စသည်တို့ကလည်းကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။
သီးနှံ ထုတ်လုပ် ရေး • ပိုးမွှားရောဂါ ကျရောက်မှု ပြင်းထန် ခြင်း။	• စပါးနှင့် ပဲမျိုးစုံစိုက်ခင်းများတွင်လည်း ကြွက်ကဲ့သို့ သော ပိုးမွှားများ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကျရောက်လေ့ရှိသော ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းများကို ကျဆင်းစေ၍ မိ သားစု အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကို ဆိုးရွားစွာ ထိခိုက် စေပါသည်။
တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး • မွေးမြူရေးဈေးကွက်သဘောတရားများ အား နားလည်မှု အားနည်းခြင်း။	• မွေးမြူရေး ဈေးကွက် သဘောတရားများနှင့် ချိတ်ဆက် မှုကွင်းဆက်များအား နားလည်မှုမရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူ ရေးကဏ္ဍ၌ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မွေးမြူလာကြရန် မဝံ့ မရဲဖြစ် နေကြပါသည်။
စိုက်ပျိုး မွေးမြူ ရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • ရင်းနှီးငွေမရှိခြင်း။	• စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ကြသော မိသားစုများမှာ အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ ကုန် ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများမသိ ရှိကြ ခြင်း၊ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက်လိုအပ်သည့် အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များ ရှိခြင်းစသည်တို့ကလည်း လိုအပ်ချက်များရှိနေဆဲ ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်း ဖော်ပြချက်များ
ချေးငွေ ဝန်ဆောင်မှု • လက်ရှိရယူနေသော ချေးငွေများသည် ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်၍ အကျိုးအမြတ်နည်းပါးခြင်း	• လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင်မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ်နှင့် သမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များမှ ချေးငွေများကို ရယူနိုင်သော်လည်း ကာလတိုချေးငွေများဖြစ်ခြင်းနှင့် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေအမျိုးအစားများ မရှိခြင်းကလည်း ကျေးရွာ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေမည့် အလားအလာကို အဟန့်အတား ဖြစ်စေပါသည်။
လမ်း၊ တံတား • ကျေးရွာသူကျေးရွာသာများ၏ ထည့်ဝင်ငွေဖြင့် ပြုပြင်ရန် မလုံ လောက်ခြင်း။	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းပေါ်ရှိ ရေပြွန်(၁)ခု မှာ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထဆောက်လုပ်ထားခြင်းကြောင့်ခံနိုင်ဝန်နည်းပါးနေသည့်အတွက်ပျက်စီးနေပါသည်။ ရွာသူရွာသားများသည် မိမိတို့ငွေကြေးအင်အား၊ နည်းပညာအခက်အခဲများကြောင့် ရေပြွန်တည်ဆောက်ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိနေပါသည်။
လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု • ကျေးရွာဓလေ့အရ လူငယ်များသည် ဦးဆောင် မှုနေရာများသို့ အလွယ် တကူ မရောက် ရှိ နိုင် ခြင်း။ • လူငယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးသည့်အတွက် ကျေးရွာ၌ အမြဲအခြေကျ နေထိုင်မှု မရှိခြင်း။	• ကျေးရွာ၏ဓလေ့မှာ ဘွဲ့ရပြီးသူနှင့် လူကြီးများသာ ခေါင်းဆောင်တင်မြှောက်ရန် စဉ်းစားလေ့ရှိသဖြင့် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှု ရှိသော်လည်း လူငယ်များမှာ နောက်ကျန်နေကြရသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များအား အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အရည်အသွေးများမြှင့်တင်ခြင်း၊လက်တွဲခေါ်ယူလုပ်ကိုင်စေခြင်း စသည့်နည်းလမ်းများရှိသော်လည်း လူငယ်အများစုသည် အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများခြင်းကြောင့် အခက်အခဲ များ ရှိနေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၁၉-၂၀ ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၅ နှစ်) မှ ရယူပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ (၃)

လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်- ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသည့် ဖြေရှင်းနည်းဆီသို့

ဇယား (၄၅)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
ကဏ္ဍ - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ						
၁။	• အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက် အားနည်းခြင်း	• စိတ်ပါဝင်စားမရှိခြင်း • တိကျသည့် ဦးဆောင် မှု မရခြင်း • တိကျသည့်လမ်းညွှန်မှု မရခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန မှသင်တန်းပို့ချနိုင်မည့် အဖွဲ့များနှင့်ဆက်သွယ် ပေးနိုင်ပါသည်	• ကျေးရွာလူထုသည် အစိုး ရ ဌာနများနှင့် ဆက် သွယ်ဆောင် ရွက်သည့် အတွေ့အကြုံ နည်းပါး ခြင်း	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မ တီ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၁။ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲ မှုစွမ်းရည်များတိုးတက်ရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ ဖွဲ့စည်း ဆောင်ရွက်ခြင်း • အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ များ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ စီစဉ် ခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ် ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေး သင်တန်း များ စီစဉ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ						
၂။	• စပါးနှင့်ပဲမျိုးစုံ တွင် အထွက်နှုန်း	• ပိုးမွှားရောဂါကျ ရောက် ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မှ နည်းပညာပေး သင်	• နည်းပညာသင်တန်း များ ရရှိသော်လည်း	• မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊	၂။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပ ညာ ဗဟုသုတ၊ ကျွမ်းကျင်မှုများ

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	နည်းပါးခြင်း။	• ကြွက်ကျရောက် ဖျက်ဆီးခြင်း။ • ဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရန်နည်းလမ်းမသိ ရှိခြင်း။ • ကြွက်ခိုအောင်းရန်နေရာပေါ်များစွာ ရှိနေခြင်း။	တန်းများ ဖြန့်ဝေပေးနေခြင်း။	တောင်သူအားလုံးစုပေါင်းလုပ်ဆောင်တတ်သည့် အလေ့အထများ မရှိခြင်း	နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးဆောင်ရွက်သည့် ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်း များနှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	တိုးတက်ရေး • စိုက်ပျိုးရေး သွင်းအားစုများ ဆက်သွယ်မှု ရရှိရန် • လိုအပ်သော နည်းပညာများအတွက် သင်တန်းများ ပြုလုပ်ခြင်း။ • ဈေးကွက်နှင့် သတင်းချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှု ပြုလုပ်ခြင်း
ကဏ္ဍ - စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ						
၃။	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာတတ်မြောက်မှုနည်းပါးခြင်း။ (ဆိုင်ကယ် ပြင်၊ စက်ပြင်နည်း၊ စက်ချုပ်၊ ဆံပင်ညှပ်) • ဒေသမှမည်သည့်ထုတ်ကုန်မျှ ထုတ်လုပ်မှု မရှိခြင်း (ကုန်ချော) • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ လက်လှမ်း မီမှု အားနည်းခြင်း • မိရိုးဖလာ ကျပန်း	• ဝင်ငွေရရှိသည့်နည်းပညာများကို သင်ယူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း • ကျေးရွာတွင်းနှင့်အနီးအနားရွာများတွင် ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်သော ဒေသထွက်ကုန်များ ရှိခြင်း • ဝင်ငွေရရှိသည့် နည်းပညာများကို သင်ယူရန် စိတ်ပါဝင်စားခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ အလှမ်းဝေး နေခြင်း။ • ကုန်ကြမ်းမှကုန်ချောထုတ်လုပ်သည့်နည်းပညာများမသိရှိခြင်း • စွန့်စားတီထွင်လုပ်ကိုင်လိုစိတ်နည်းပါးခြင်း	• အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များအား နည်းပညာများ အကူ အညီ တောင်းခံခြင်း။ • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ ပေးခြင်း • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများပေးခြင်း	၃။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများပြား လာစေရေး • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများစီစဉ်ပေးရေး • ဒေသနှင့်သင့်လျော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးရေး (အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်၊ စက်ပြင်၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်) • အသေးစားကုန်ထုတ်လုပ်သူများအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး။ • ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်း

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
		အလုပ်ကိုသာ အာရုံ စိုက်၍ လုပ်ကိုင်ကြခြင်း • ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို မသိရှိခြင်း	• အနီးအနားတွင်ဈေးကွက် များရှိခြင်း၊ မြို့ကြီး များနှင့် နီးကပ်စွာ တည် ရှိခြင်း။ •			နည်းပညာတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး (ခရမ်းချဉ်၊ မြေပဲ)
ကဏ္ဍ - ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း						
၄။	• ပြင်ပလုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ချေးငွေ ချေးယူရာတွင် အတိုးနှုန်း မြင့်မားခြင်း။	• မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ အချိန်မှီ မရခြင်း(ယခင်ချေးငွေ အဆပ် နောက်ကျခြင်း) • အရင်းအနှီးမတတ်နိုင်ခြင်း။	• မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ၊ သမဝယမမှ စိုက် ပျိုးရေးချေးငွေ တို့ကို လက်လှမ်းမီခြင်း	• ချေးငွေကိုအကန့်အသတ် ဖြင့်သာ ထုတ်ပေးသည့် စနစ်ကို လက်ရှိတွင် ကျင့်သုံးနေခြင်း။	• ချေးငွေလုပ်ငန်းဆောင် ရွက်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဖန်တီးပေးခြင်း	၄။ ထိရောက်သော ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီရေး • ချေးငွေရရှိရန်ချေးငွေ ဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း • ချေးငွေအတွက် လိုအပ်သော အထောက်အထားများ ပြင်ဆင်ခြင်း
	• မွေးမြူရေးအတွက် အရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း။ • ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများအတွက်ငွေအရင်းအနှီး မတတ်နိုင်ခြင်း	• ချေးငွေရရှိနိုင်သောနေရာ လက်လှမ်းမမီခြင်း။	• သဘာဝ အလျောက် တိရစ္ဆာန်အစာအလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း။ • မွေးမြူရေး စိတ်ဝင်စားသောမိသားစုများရှိခြင်း • ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်စိတ်အားထက်သန်ခြင်း	• အဆင့်မြင့်မွေးမြူရေးနည်းစနစ်အားနည်းခြင်း • မွေးမြူရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုအကန့်အသတ်ရှိခြင်း။ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရပ်များ သင်ယူရန် အခွင့်အလမ်းနည်းခြင်း		

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	ကဏ္ဍ - ပညာရေးဆိုင်ရာ					
၅။	• အထက်တန်းကျောင်းဆောင်(၂)ဆောင် ဟောင်းနွမ်းနေခြင်း၊ ကျောင်းအိမ်သာနှင့်ပရိဘောဂများမလုံလောက်ခြင်း။	• ကျောင်းသားဦးရေများလာခြင်း။ • အထောက်အပံ့ပစ္စည်းနည်းပါးလာခြင်း။	• မြို့နယ်ပညာရေးဦးစီးဌာန မှ ပံ့ပိုးနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုများမှ အချိုးကျကောက်ခံခြင်း	• ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်၍ သီးနှံ အထွက်နှုန်း ကျဆင်း၍ ဝင်ငွေ နည်းပါးခြင်း • ကျောင်းသားမိဘများ၏ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှု အားနည်း နေခြင်း • ကျေးရွာ၏ အခြားကဏ္ဍများ တိုးတက် ရန် အားထည့် နေရ သဖြင့် ပညာရေးကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေ အတွက် အား မစိုက်နိုင်တော့ခြင်း။	• ကျောင်းအကျိုးတော် ကော်မတီ မှ မြို့နယ်ပညာရေး ဦးစီး ဌာနနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း • အဖွဲ့အလိုက်အလှူရှင် များ၊ တစ်ဦးချင်း အလှူရှင်များ၊ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅။ ကျေးရွာ၏ပညာ တတ်မြောက်မှု တိုးတက်ရေး • မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ရန် • ကျောင်းပရိဘောဂများ၊ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း နှင့် ကျောင်းအိမ်သာကျောင်းဆောင်(၂) ဆောင် ပြုပြင်ပေးရေး
	• အထက်တန်း အဆင့်အောင်ချက် ရာခိုင်နှုန်းနည်းပါးခြင်း နှင့် ကျောင်း အားကစား ကဏ္ဍ အားနည်းနေခြင်း။	• အတန်းတင်ပေးစနစ်ကျင့်သုံးခြင်း။ • အခြေခံတတ်ကျွမ်းမှု အားနည်းခြင်း။ • အားကစားနည်းပြဆရာ မရှိခြင်း။				
	ကဏ္ဍ - ကျန်းမာရေး/ ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး					
၆။	• ကျန်းမာရေးဆိုင် ရာ ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း။	• ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ စီစဉ် ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်း	• ရာသီအလိုက် ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါလက္ခဏာများကို သိလိုစိတ် ပြင်းပြခြင်း	• ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်မှု အား နည်းနေခြင်း	• ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အတွက်တောင်းခံတင်ပြစေခြင်း။	၆။ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု တိုးတက်ရေး • ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်ခြင်း • ကျန်းမာရေး အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများစီစဉ်ခြင်း • လူနာတင်ယာဉ်တစ်စီး ရရှိရေးအတွက် ပြင်ပ
	• လူနာတင်ယာဉ်တစ်စီးနှင့်လုံလောက်မှုမရှိခြင်း။	• ကျေးရွာအုပ်စု တစ်ခုလုံး (၁၁-ရွာ) မှမှီခိုနေရခြင်း	• ယခင် တည်ထောင်ဖူးသောအတွေ့အကြုံ ရှိခြင်း	• ငွေကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း	• အလှူခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း	

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
	• သောက်သုံးရေ သန့်ရှင်းမှုနည်းပါးခြင်း။	• ကျေးရွာရှိ ရေကြောတွင် သံဓာတ်ပါဝင်မှု များနေခြင်း	• သန့်ရှင်းသောသောက်ရေ လုံလောက် စွာ ရရှိလာနိုင်ခြင်း	• ရေသန့်သည့်နည်းလမ်း များကို သိရှိ နားမ လည်ခြင်း • ကျန်းမာရေး အတွက် ရေရှည်တွင် ဆိုးကျိုး ရှိလာနိုင်ခြင်း	• အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များထံမှ နည်းပညာ အကူအညီတောင်းခံခြင်း။	အလှူရှင်များနှင့် ဆက်သွယ်အလှူခံခြင်း • ရေစစ်အိုးပြုလုပ်နည်း မျှဝေပေးနိုင်မည့်အဖွဲ့ (သို့) အလှူရှင်များနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။
ကဏ္ဍ - အခြေခံအဆောက်အဦးဆိုင်ရာ						
၇။	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ရှိပြီးရေပြွန်မှာ ပျက်စီးနေခြင်း။	• မိုးများသောဒေသ၊ရေလွှမ်းသောဒေသဖြစ်နေခြင်း။ • ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ပြုလုပ်ထားခြင်း။	• ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ လမ်း၊တံတား၊ စသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်း များ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေခြင်း။	• ကျွမ်းကျင်လုပ်သား နှင့် အတွေ့ အကြုံမရှိခြင်း	• ကျေးရွာမှစုပေါင်းဖြေရှင်းခြင်း။ • ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အဖွဲ့ အစည်းများနှင့်ချိတ် ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇။ ပို့ဆောင်ရေး အခြေခံ အဆောက်အဦများ တိုးတက် လာစေရေး • ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနသို့ တင်ပြရန် • ရေပြွန် (၁)ခု တည်ဆောက်ခြင်း • ကညင်ချောင်းကမ်းပါး ရေကာတာတည်ဆောက်ခြင်း
	• လူနေအိမ်ခြံများ၊ ကျေးရွာပိုင်မြေများ ချောင်းကမ်းပါး ပြိုသည့် အန္တရာယ်ကြုံတွေ့နေရခြင်း။	• မိုးများသောဒေသဖြစ် ပြီး၊ မိုးရာသီ ရေကြီးရေ လျှံသည့် အပြင် ရေတိုက်စားပြီး ကမ်းပြိုခြင်း။				
ကဏ္ဍ - ကျေးရွာ မီးလင်းရေး						
၈။	• လျှပ်စစ်မီးမရှိခြင်း	• ဆင်းရဲသားအိမ်ထောင်စု အများစုဖြစ်နေခြင်း။ • တတ်နိုင်သူအချို့မှ လည်း လုံလောက်သော ငွေကြေး မစိုက်ထုတ် နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာလူထုမှမီးလင်း ရန်ဆန္ဒ ပြင်းပြသောကြောင့် ကုန်ကျငွေအချိုးကျ ပါဝင်နိုင်ခြင်း။	• ကိုယ်ထူကိုယ်ထ လျှပ်စစ် မီး တတ်ဆင်ရန် ငွေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း။ • မဟာဓါတ်အားလိုင်း နှင့် ဝေးကွာခြင်း	• ကျေးရွာမီးလင်းရေး ကော်မတီဖွဲ့စည်းရန်။ • ကျေးရွာမှကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ မီးလင်းရေး လုပ်ဆောင်ရန်။ • ပြင်ပမှလုပ်ငန်းရှင်များ အား	၈။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ ကျေးရွာ မီးလင်းရေး အကောင်အထည် ဖော်ခြင်း။ • ကျေးရွာမီးလင်းရေးကော် မတီဖွဲ့စည်းရန်။

စဉ်	အခက်အခဲ / ပြဿနာ	အခက်အခဲဖြစ်စေသော အကြောင်းအရင်းအမြစ်	အလားအလာ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း	အဆိုပြု စီမံချက်
					ဖိတ်ခေါ်ရန်။ • အစိုးရဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်တောင်းဆိုရန်။	• ကျေးလက်ဒေသဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ကဏ္ဍ - လူငယ်၊ အားကစား၊ ယဉ်ကျေးမှု						
၉။	• အားကစားကွင်း ရေဝပ်၊ ဗွက်ထနေခြင်း။	• ဦးစီးဆောင်ရွက်မည့်သူမရှိခြင်း • အနိမ့်အမြင့် မညီခြင်း • ဘောလုံးကွင်းအနီးရှိ ရေပြွန် ပျက်စီးနေခြင်း	• မြေဖို့၊ သဲဖို့ ရန်အတွက် ရနိုင်သော နေရာများရှိခြင်း	• ကျေးရွာ ပြုပြင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း	• ကျေးရွာ လုပ်အားများ ပါဝင်ခြင်း	၉။လူငယ်များကျန်းမာကြံ့ခိုင်လာရေး • လူငယ် အဖွဲ့ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်း • ကျောင်းအားကစားကွင်း ပြုပြင်ခြင်း • နာရေးမြှုပ်နှံရန် နေရာအတွက် ကျေးရွာသူကျေးရွာသားများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
	• နာရေးမြှုပ်နှံရန် နေရာကျဉ်းနေခြင်း။	• သင်္ချိုင်းနေရာကျဉ်းမြောင်းနေခြင်း	• တက်ကြွ၍ ဆောင်ရွက်လိုသော လူငယ်များ ရှိခြင်း	• ကျေးရွာ ပြုပြင်ရန် စိတ်ဝင်စားမှုမရှိခြင်း	• ကျေးရွာ လုပ်အားများ ပါဝင်ခြင်း • အလှူခံ၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း	

ကိုးကားစာရင်း

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း၊ လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊မေ။

၂။ အင်္ဂပူမြို့နယ်၊ လိပ်ပေါင်ဆွဲကျေးရွာတွင်၂၀၁၅စက်တင်ဘာလတွင် ကျင်းပခဲ့သောကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှမှတ်စုများ။

၃။ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

အပိုင်း (ခ)စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

<table>
<tr><td colspan="2">ကျေးရွာ -
ကျေးရွာအုပ်စု -
မြို့နယ် -
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်အမည် -</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူး များ)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)</td></tr>
<tr><td colspan="2">စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု</td></tr>
<tr><td>ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)</td><td>ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်</td></tr>
<tr><td>• ……………………(ငွေသား)
• ……………………..(ငွေသား)
• ………………………(ပစ္စည်း/လုပ်အား)
•</td><td>• ကျေးလက်ဦးစီး
• ကျေးရွာ
• ကျေးရွာ
•</td></tr>
</table>

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ငှား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ